Мар'яна Нестерук

АЛЬБОМ

для корекції звука

Л

Зміст

Артикуляція звука [л]	4
Артикуляційна гімнастика	5
Вправа «Диспетчер»	8
Автоматизація звука [л] в прямих і зворотніх складах	9
Автоматизація звука [л] на початку слова	11
Автоматизація звука [л] у прямих складах в середині слова	15
Вправа «Знайди тінь» (ускладнений варіант)	22
Автоматизація звука [л] у словах зі зворотніми складами	24
Вітамінне судоку	28
Автоматизація звука [л] зі збігом приголосних	29
Контурні картинки	33
Де у слові звук [л]?	37
Розрізна літера «Л»	39
Кросворд «Л»	40
Автоматизація звука [л] в чистомовках	41
Слова навпаки (антоніми)	52
Сканворд [л]	55
Словозміна	56
Автоматизація звука [л] у словосполученнях	57
Складоподіл	59
Автоматизація звука [л] в реченнях	60
Вправа «Словесна піраміда» (дерева і кущі)	69

Звук [л'] 70

Словник [л'] 73

Збираємо школяра до школи 76

Вправа «Тверді» і «м’які» хмаринки» 77

Хованки в Лосяша 83

В магазині «Сільпо» 84

Чистомовки [л'] 86

Сканворд [л'] 92

«Біла» сторінка 93

Якої вони форми? 96

Спільнокореневі слова 97

Вправа «Буквоїд» 99

Змінювання дієслів І і ІІ дієвідміни 100

Дитинчата 102

Вправа «Словесна піраміда» (квіти) 104

Автоматизація [л'] в реченнях 105

Квіткова сторінка 109

Автоматизація [л] - [л'] у вірхах, скоромовках, текстах 110

Додатки:
Лото «[л] зі збігом приголосних» 117

Картки для автоматизації звуків [л] та [л’] на початку слова 119

Лото «[л] - [л']» 121

Картки для вивчення структури слова (15 шт.) 125

Кубик «Місце звука у слові» 140

Артикуляція звука [л]

Л

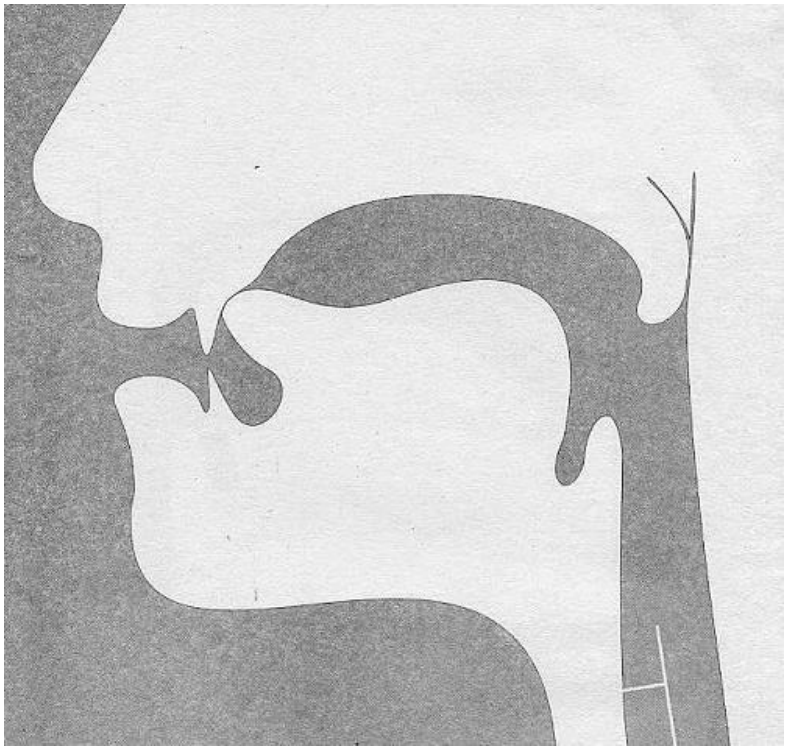

- губи в положенні наступного голосного звука;
- зуби злегка розкриті;
- кінчик язика звужений і торкається шийок верхніх різців; бічні краї язика трохи підняті, складені всередину і не змикаються з верхніми кутніми зубами;
- струмінь видихуваного повітря проходить крізь щілину, яка утворюється між краями язика (по боках) і корінними зубами;
- м'яке піднебіння закриває прохід в носову порожнину;
- голосові зв'язки зімкнуті і вібрують.

Артикуляційна гімнастика

Усі вправи виконуються перед дзеркалом. Статичні вправи 1-3 передбачають утримання пози язика під рахунок до 5 (до 10): вправи 4, 6-12 виконуються 10-15 разів.

1. Парус

Посміхнутися, широко відкрити рот, кінчик язика підняти і поставити на горбочки (альвеоли) за верхніми зубами.

2. Гармошка

Посміхнутися, відкрити рот, «приклеїти» (присмоктати) язик до піднебіння. Слідкувати, щоб при цьому рот був широко відкритий.

3. Пароплав

Посміхаючись, висунути язик, затиснути його кінчик між зубами і постаратися видати звук «и-и-и».

4. Гойдалка

Посміхнутися, відкрити широко рот, на рахунок «один» - опустити кінчик язика за нижні зуби, на рахунок «два» - підняти язик за верхні зуби.

5. Смачне варення

Рот привідкритий.
Висунути широкий язик, облизати ним верхню, а потім нижню губу по колу.
Виконувати в одну, а потім в іншу сторону.

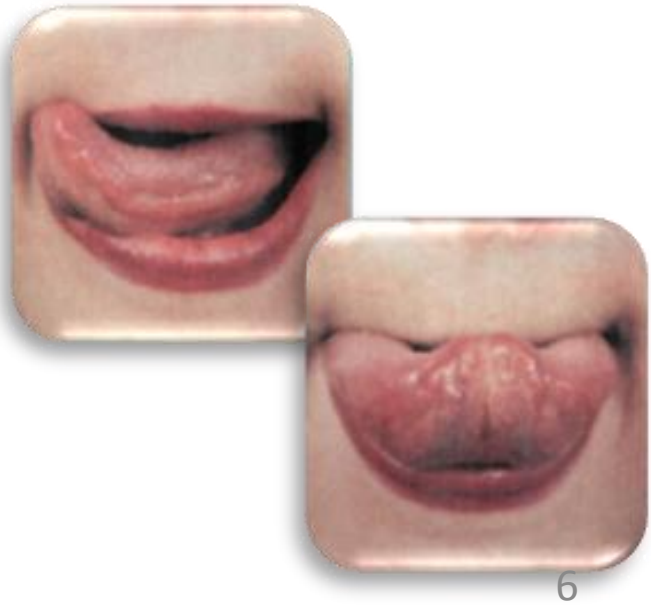

6. Маляр

Посміхнутися, відкрити рот, язик підняти вверх і кінчиком язика проводити по піднебінню від верхніх зубів до горла і назад.

7. Конячка

Відкритий рот, поцмокати за верхніми зубами спочатку повільно, а потім дедалі швидше.

8. Індик

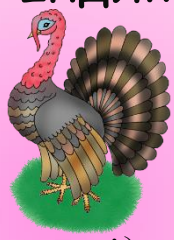

Посміхнутися, відкрити рот, язик підняти до верхньої губи і загнути вверх, рухати язиком по верхній губі вперед-назад, промовляючи: бл-бл-бл.

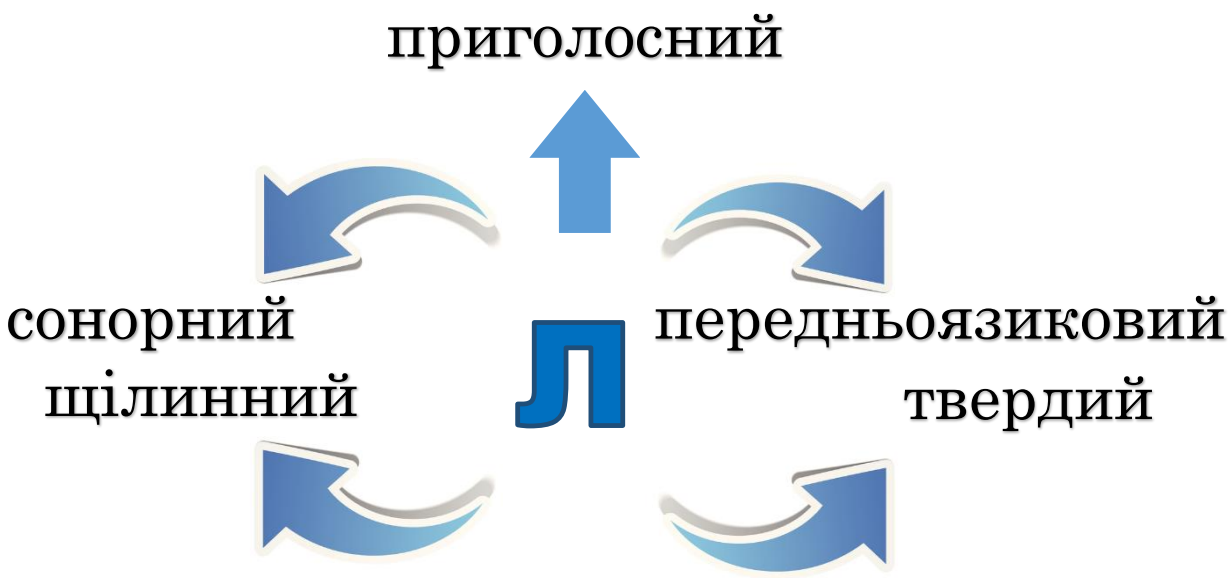

Вправа «Диспетчер»

ЛЛЛЛЛ

ЛЛЛЛЛ

ЛЛЛЛЛ

ЛЛЛЛЛ

Автоматизація звука [л] в прямих та зворотніх складах

АЛ ЛУ ЛЕ ЛЕ ЕЛ ЛА ОЛ ЛИ ЛА ЕЛ ЛА ИЛ УЛ ЛИ ЛИ АЛ ЛУ ЛО ОЛ ЕЛ ЛУ УЛ ЛО ЛО ЛЕ УЛ ИЛ АЛ ИЛ ЛЕ ЛИ ЛО ЛА ЛУ ОЛ

Автоматизація звука [л] на початку слова

ла – ла – ла

ла – ла – ла

ла – ла – ла

ло – ло – ло

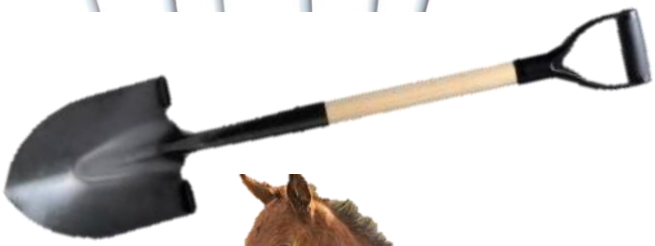

ло – ло – ло

ло – ло – ло

лу – лу – лу

лу – лу – лу

лу – лу – лу

ли – ли – ли

ли – ли – ли

ли – ли – ли

ле – ле – ле

ле – ле – ле

ле – ле – ле

Назви зображення. Визнач перший склад слова.

Автоматизація звука [л] з прямими складами в середині слова

Визнач яке буквосполучення у словах.

ХА
КУ
ПА
БУ
П
КА
ША

ЛА

Т
К
ТКА
ВА
ТТЯ
Ч
Ш

ЗО ТО

ГО ВА

СО ЛО ВЕЙ

КО ДЯЗЬ

ВЕ СИПЕД

ГА
ГО
ЖО
ПА
ПО
ЯБ
ГО

ЛУ

ШКИ
БЦІ
ДЬ
БА
НИЦЯ
КО
Б

КА НА

ВУ К

Я ЛИ НКА

МА НА

КИ М

БА
ЖИ
О
КО
ОМ
ОСЕ
ЮВІ

ЛЕ

Т
Т
НЬ
СО
Т
ДЕЦЬ
Й

Назви що зображено зліва.
Вправа «Знайди тінь» (ускладнений варіант)

Лижник їде на… (на чому?)
У кішки м’які… (що?)
Борщ їдять… (чим?)
Із вирію прилетіли… (хто?)
У люстру вкрутили… (що?)
Тістечко, цукерки, шоколад - … (що?)
Можна посидіти і перепочити на … (на чому?)

Автоматизація звука [л] із зворотніми складами

ОВА

ПЕН

ВОКЗ

МЕТ

ФІН

КІНОЗ

АЛ

Г

ЧОХ

ФУТБ

ВУЗ

ЯНГ

Х

ОЛ

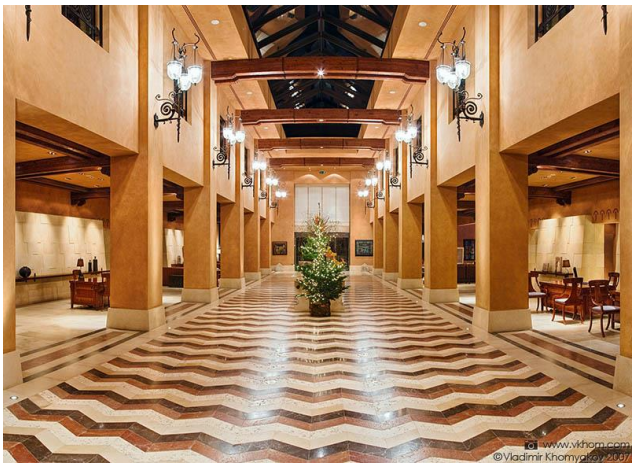

М

МУСК

УЛ

ОС

КОЗ

КОТ

ДЯТ

ФАК

ЕЛ

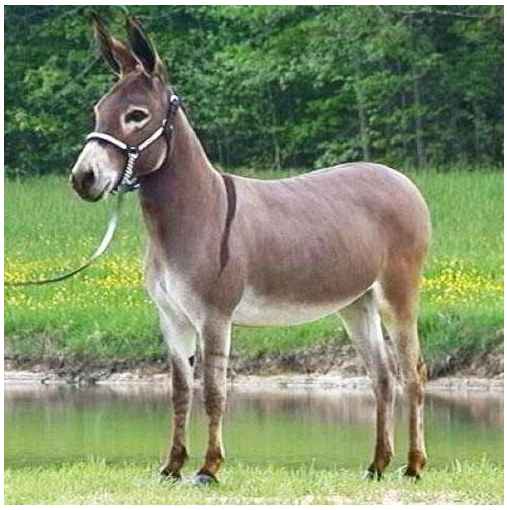

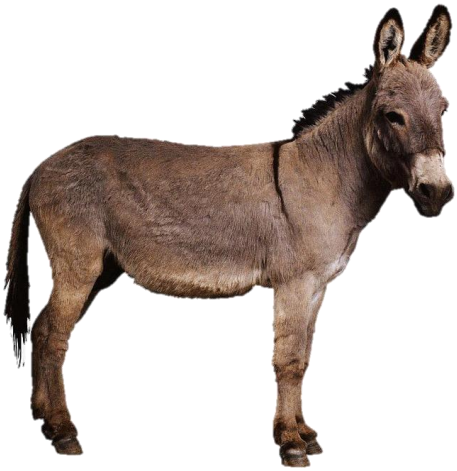

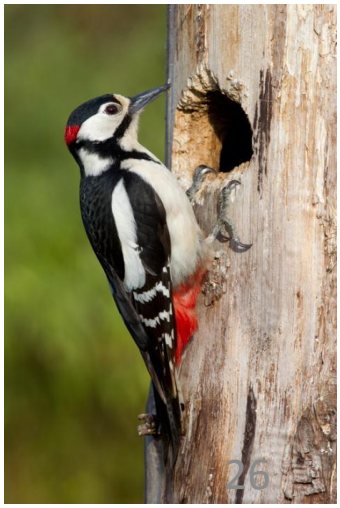

П
СХ
НАХ

ИЛ

В
СТ
ПОП
СОК

іЛ

Вітамінне судоку. *Кожен гриб повинен зустрічатися один раз у кожному рядку, колонці або квадраті.*

Лимон

Малина

Яблуко

Полуниця

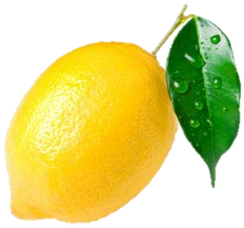			

Автоматизація звука [л] зі збігом приголосних

КЛУ

КЛА

КЛИ

КЛУ

КЛО

КЛЕ

ПЛЕ

ПЛА

ПЛО

ПЛУ

ПЛИ

ПЛА

ГЛО

ГЛА

ГЛУ

ГЛИ

БЛО

ГЛО

ГЛЕ

БЛИ

БЛУ

БЛИ

БЛО

БЛЕ

клу – клу – клу

клубок

вла – вла – вла

власник

шла – шла – шла

шланг

пла – пла – пла

плащ

сли – сли – сли

слива

пло – пло – пло

плов

блу – блу – блу

блузка

зла – зла – зла

злаки

кле – кле – кле

кленова (гілка)

сли – сли – сли

слимак

-ЛК-

-КЛ-

Клей
ПВА
200мл

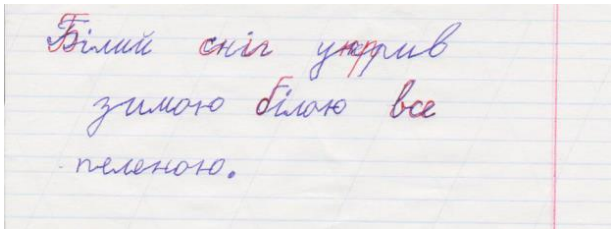
Білий сніг укрив
зимою білою все
пеленою.

m

OSHEN

Що заховано на картинці?

Визнач порядковий номер звука [л] у словах.

Назви зображення. Визнач склад у якому є звук [л].

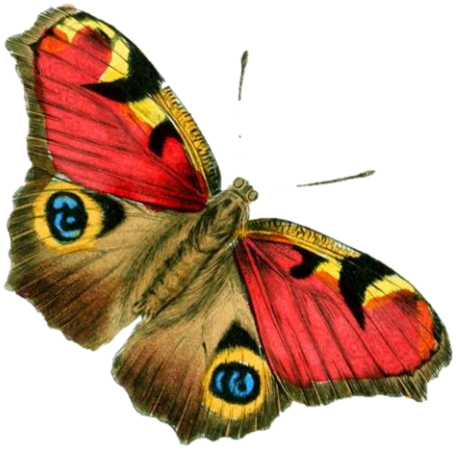

Що потрібно вставити на місце прпусків?

Куб--

Зяб--к

---та

---кон

---стівці

Вес--

Де у слові звук [л]? На початку, по середині чи в кінці?

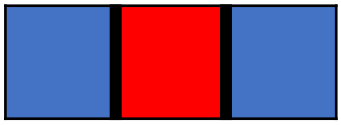

Що заховане за серветкою?

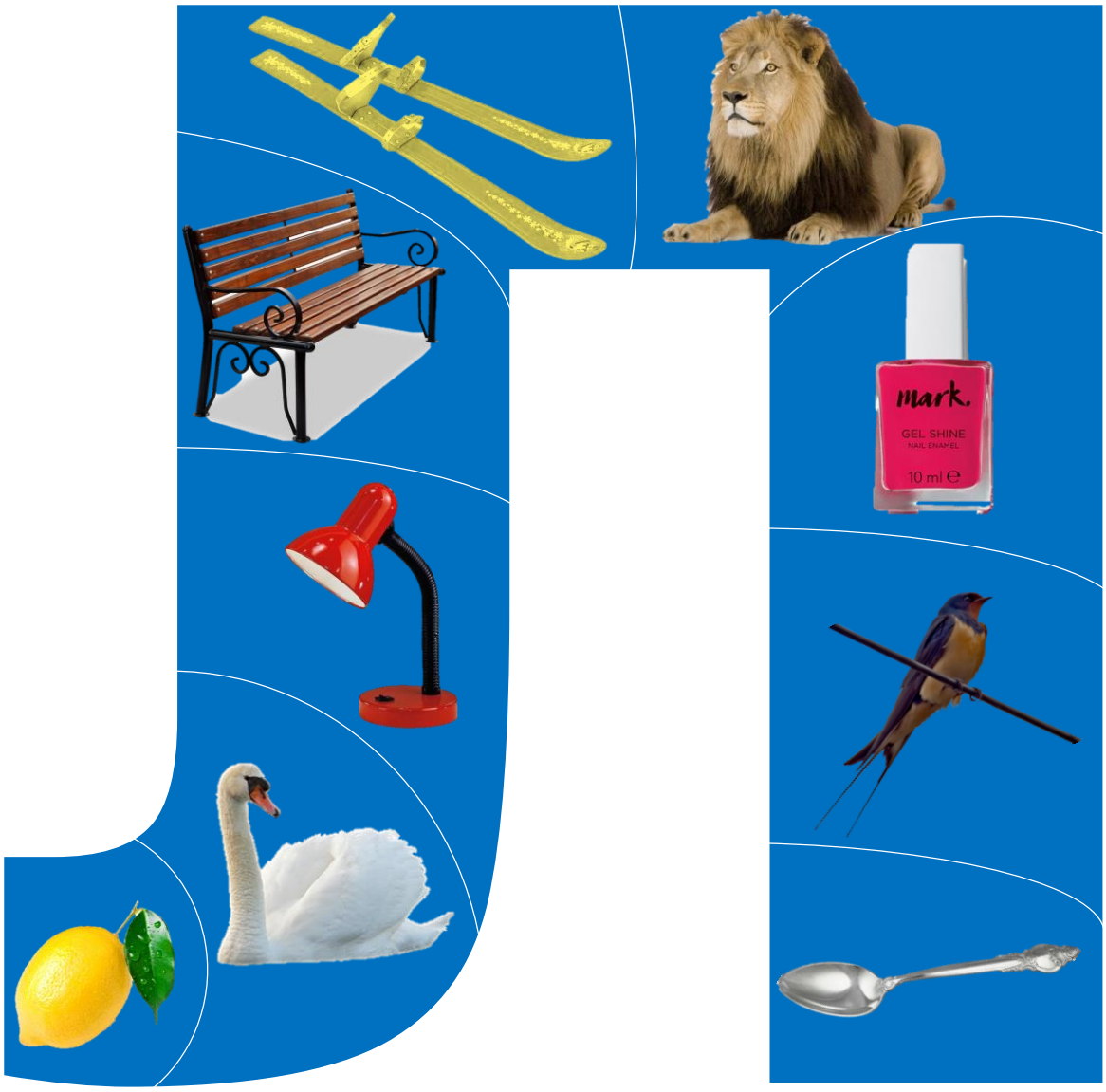
mark.
GEL SHINE
NAIL ENAMEL
10 ml

Назви зображення. Визнач кількість букв у кожному слові та впиши у потрібний рядок.

Повтори чистомовки.

ЛА	**ЛА**	**ЛА**	**ЛА**
ЛА	**ЛА**	**ЛА**	**ЛА**
ЛА	**ЛА**	**ЛА**	**ЛА**
Наша Влада мала.	**Верба в долині розцвіла.**	**В дуплі білочка була.**	**Міла молоко пила.**

ЛО	ЛО	ЛО	ЛО
ЛО	ЛО	ЛО	ЛО
ЛО	ЛО	ЛО	ЛО
Снігом землю замело.	В Алли тісто підійшло.	Ми побачили дупло.	Велике крило.

ЛУ ЛУ ЛУ ЛУ

ЛУ ЛУ ЛУ ЛУ

ЛУ ЛУ ЛУ ЛУ

Рибку я зловив малу.

Наточили мені пилу.

Ми танцюєм на балу.

Збирали ми золу.

ЛИ ЛИ ЛИ ЛИ

ЛИ ЛИ ЛИ ЛИ

ЛИ ЛИ ЛИ ЛИ

Діти білочку взяли.

В супермаркет ми прийшли.

Запрягли три воли.

Колядувати ми ішли.

ЛЕ	ЛЕ	ЛЕ	ЛЕ
ЛЕ	ЛЕ	ЛЕ	ЛЕ
ЛЕ	ЛЕ	ЛЕ	ЛЕ
Хочу желе.	У корови теля мале.	Засівають поле.	Левко пішов у поле.

АЛ	АЛ	АЛ	АЛ
АЛ	АЛ	АЛ	АЛ
АЛ	АЛ	АЛ	АЛ
На столі пенал.	Їдемо на вокзал.	Прикрашаємо зал.	Всі ідем на карнавал.

ОЛ	ОЛ	ОЛ	ИЛ
ОЛ	ОЛ	ОЛ	ИЛ
ОЛ	ОЛ	ОЛ	ИЛ
Забили гол.	Ані роблять укол.	Скоро почнеться футбол.	На підлозі пил.

іЛ	іЛ	ЕЛ	ЕЛ
іЛ	іЛ	ЕЛ	ЕЛ
іЛ	іЛ	ЕЛ	ЕЛ
Купили новий стіл.	Воза тягне віл.	Пасеться осел.	Сіно їсть козел.

ГУЛ	**ДЛА**	**СЛА**	**ГЛА**
ГУЛ	**ДЛА**	**СЛА**	**ГЛА**
ГУЛ	**ДЛА**	**СЛА**	**ГЛА**
У мами відгул.	**Кінь без сідла.**	**У човні нема весла.**	**Клава мамі допомогла.**

ЗЛИ	КЛА	ПЛА	КЛУ
ЗЛИ	КЛА	ПЛА	КЛУ
ЗЛИ	КЛА	ПЛА	КЛУ
Зав’язали два вузли.	Лариса булок напекла.	Довго не було тепла.	Постукав я по склу.

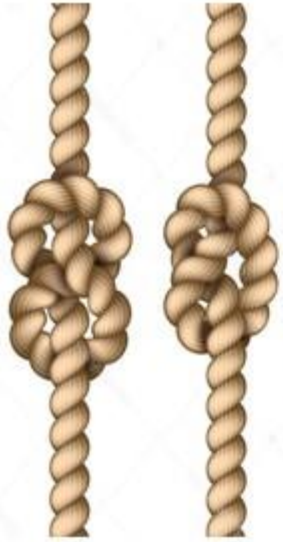

ЗЛУ СЛИ ТЛИ АЛКА

ЗЛУ СЛИ ТЛИ АЛКА

ЗЛУ СЛИ ТЛИ АЛКА

Дали травички ми козлу.

До нас приїхали посли.

Чищу я котли.

Треба дерев'яна скалка.

Скажи навпаки.

Тиша - _____

Великий - _____

Добрий - _____

Стиглий - _____

Близько - _____

Забороняти - _____

Дзвінкий - _____

Важкий - _____

Сканворд. Знайди у кожному рядку слово.

К	Е	Д	Л	Е	В	Ц	И	М	Я
Л	О	С	Ь	Л	Е	Л	Е	К	А
Д	В	Е	Р	Б	Л	Ю	Д	Е	Н
Ж	А	Б	С	О	К	І	Л	С	Ь
Т	Л	Е	О	П	А	Р	Д	И	Б
М	О	Р	М	Е	Л	О	Р	Е	Л
Л	А	С	Т	і	В	К	А	Ч	Й
В	У	О	С	Е	Л	Ю	Ч	і	Х

Назви зображення. Зміни слова.

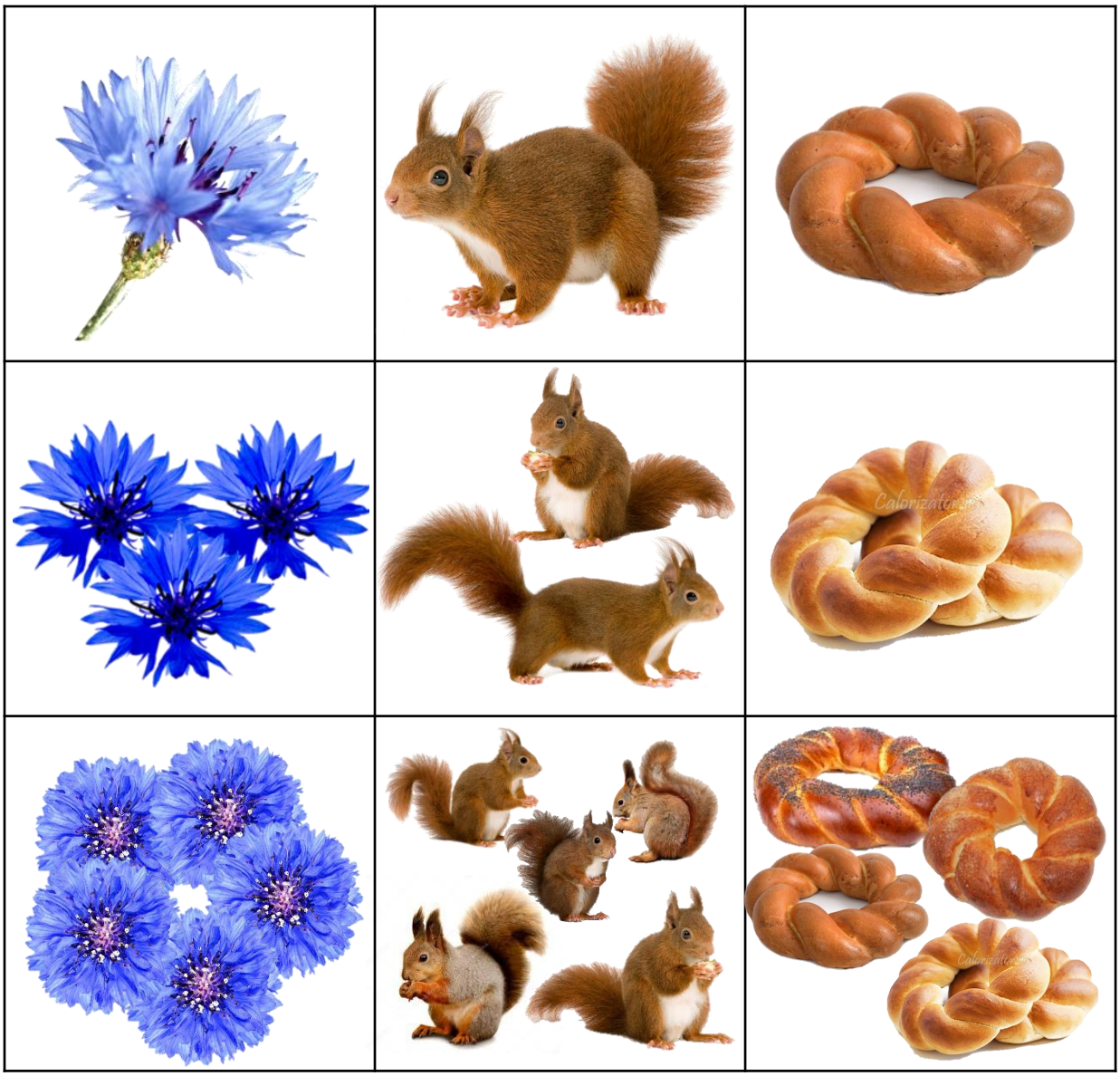

Утвори словосполучення.

Солодка плоди

Солодкий халва

Солодке лимонад

Солодкі яблуко

Утвори словосполучення.

Біла халат

Білий поле

Біле

полиця

Білі квіти

Поділи слова на склади. Один склад у слові – одина бджілка, два склади – дві бджілки, три – три бджілки.

Автоматизація звука [л] в реченнях

Склади словосполучення. Пошир, щоб утворились речення.

Сині _____
Солодкі_____
Кислий _____
Ніжні _____
Солодке_____
Соковитий_____

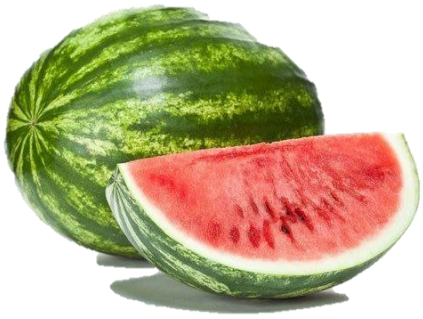

зустріла

.

Вправа «Закінчи речення». Вибери правильне закінчення речення.

По стовбуру дерева стукає		

Галинка укололася		
	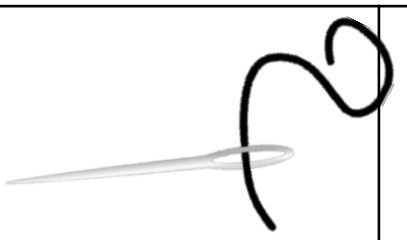	

Лариса прополола		

На ставку було мило спостерігати за		

Прочитай (повтори) речення.

На клумбі
гладіолуси та калачики.

Влада помила стиглу аличу.

Міла купила золотий кулон.

Володя ловить метеликів.

Олена пила молоко
з бубликами.

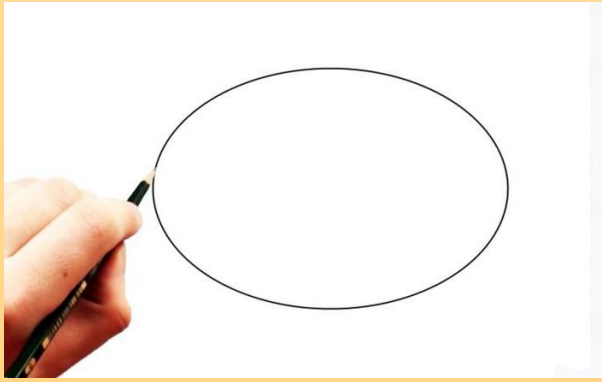

Олег намалював овал.

Михайло запізнився
на вокзал.

Олексій подав сигнал.

Володя пішов до школи.

Валентина побачила вулкан.

Лана зварила суп з локшиною.

У ялинки колючі голки.

Мама помила ложку.

У колодязі холодна вода.

На небі блиснула блискавка.

Слава уколовся голкою.

Діти плескали в долоні.

Лола з’їла салат.

З яблуні нападало яблук.

В космосі наша планета здається блакитною.

Фламінго живуть цілими колоніями.

Хлопчик побачив калинову гілку.

Після зливи слимаки виповзлина вологу клумбу.

Лелека годує голодних лелеченят.

Школярі посадили

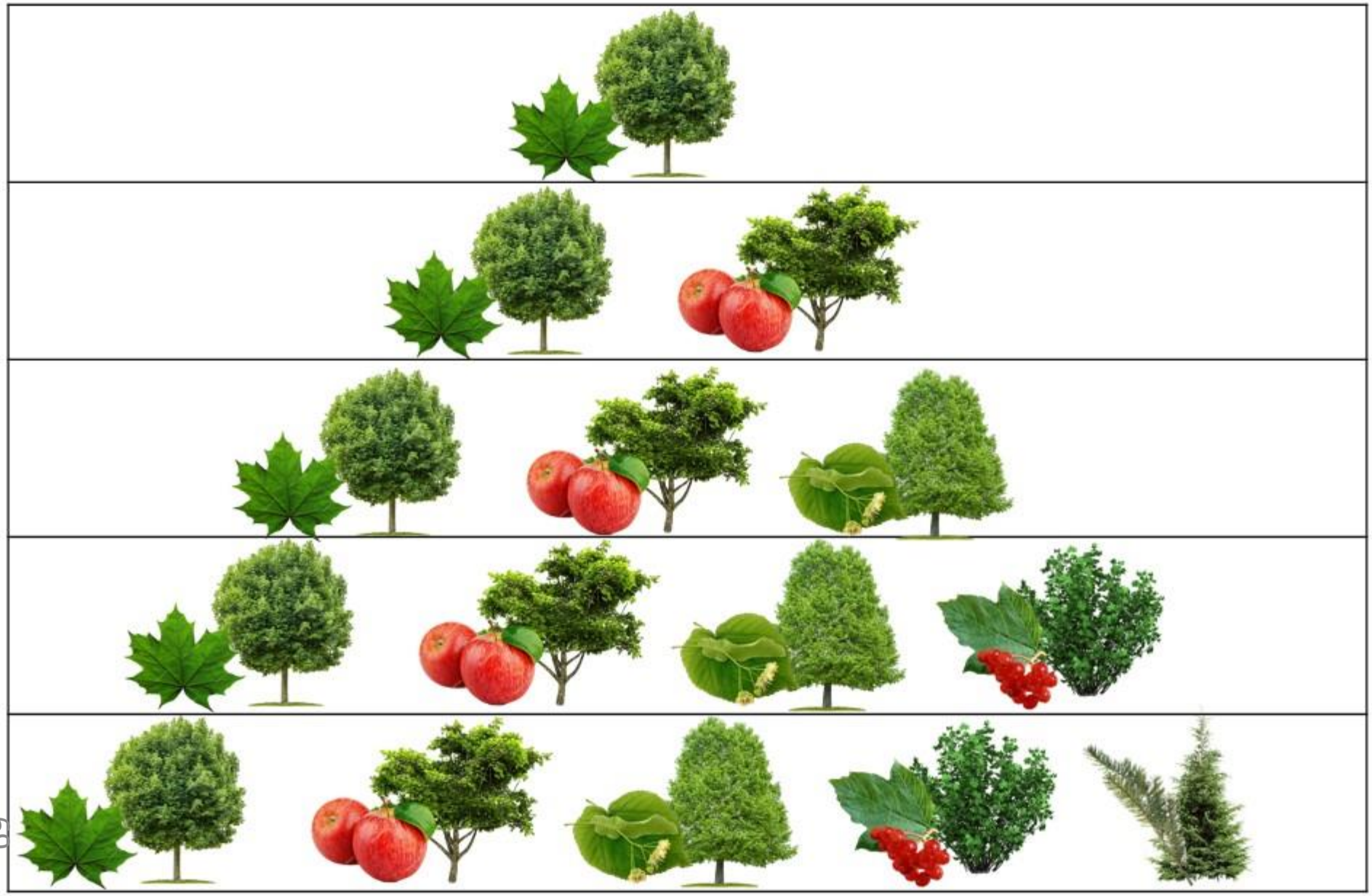

Звук [л’], [л']

[л] **[л’]** **[л']**

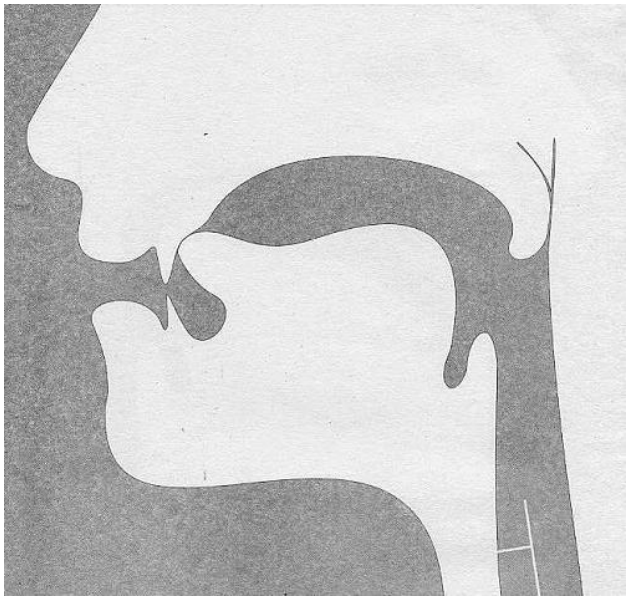

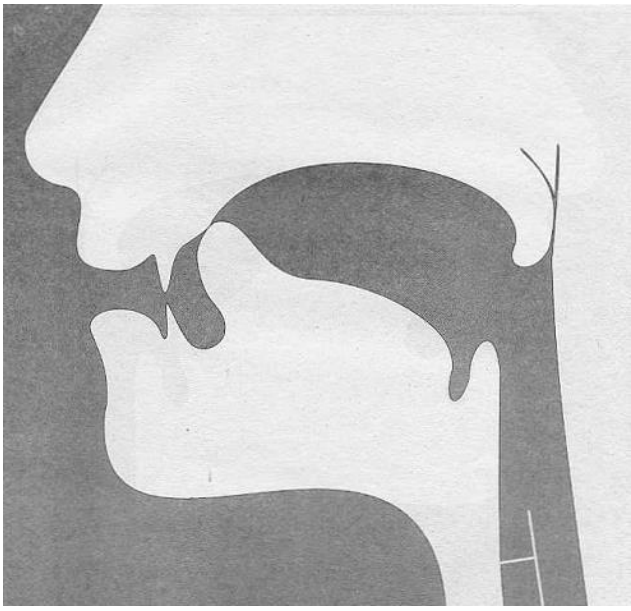

- кінчик язика ***піднімається вище від альвеол; бічні краї язика трохи підняті, складені всередину і не змикаються з верхніми кутніми зубами. Спинка язика піднята до твердого піднебіння.***. Відчувається збільшення загальної напруженості м’язів.

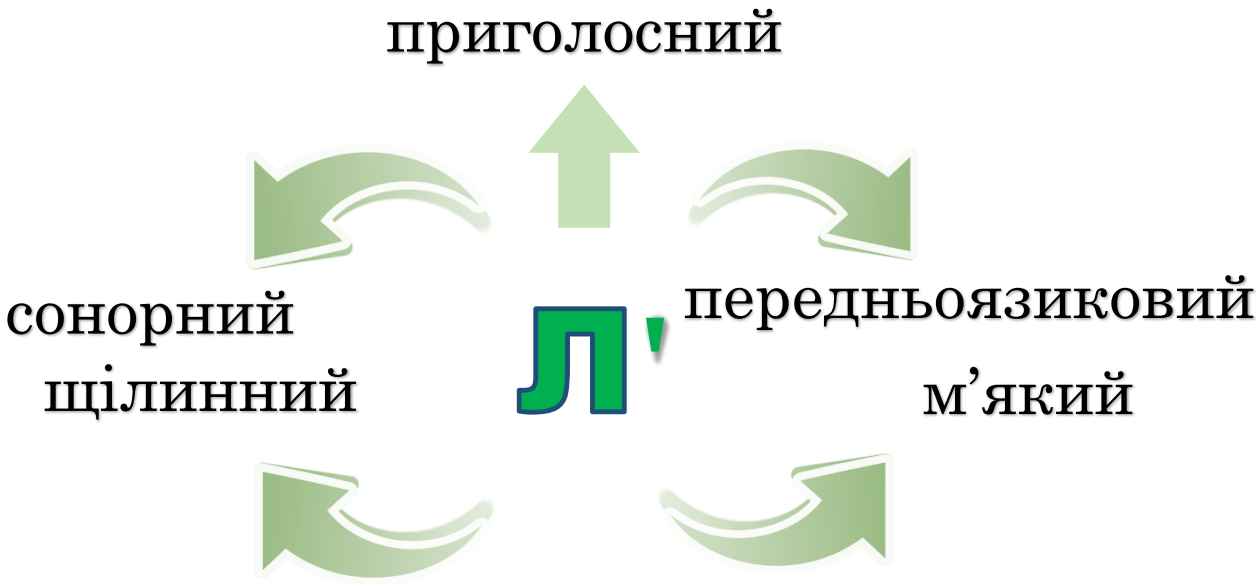

Як вони грають?

тіль-лі-лі

тіль-лі-лі

тіль-лі-лі

тіль-лі-лі

тіль-лі-лі

тіль-лі-лі

ль
ля
лю
ля
ль
лє
ль
лю
лю
ля
ль
ля
ль
лю
лє

Лі

ЛЮ

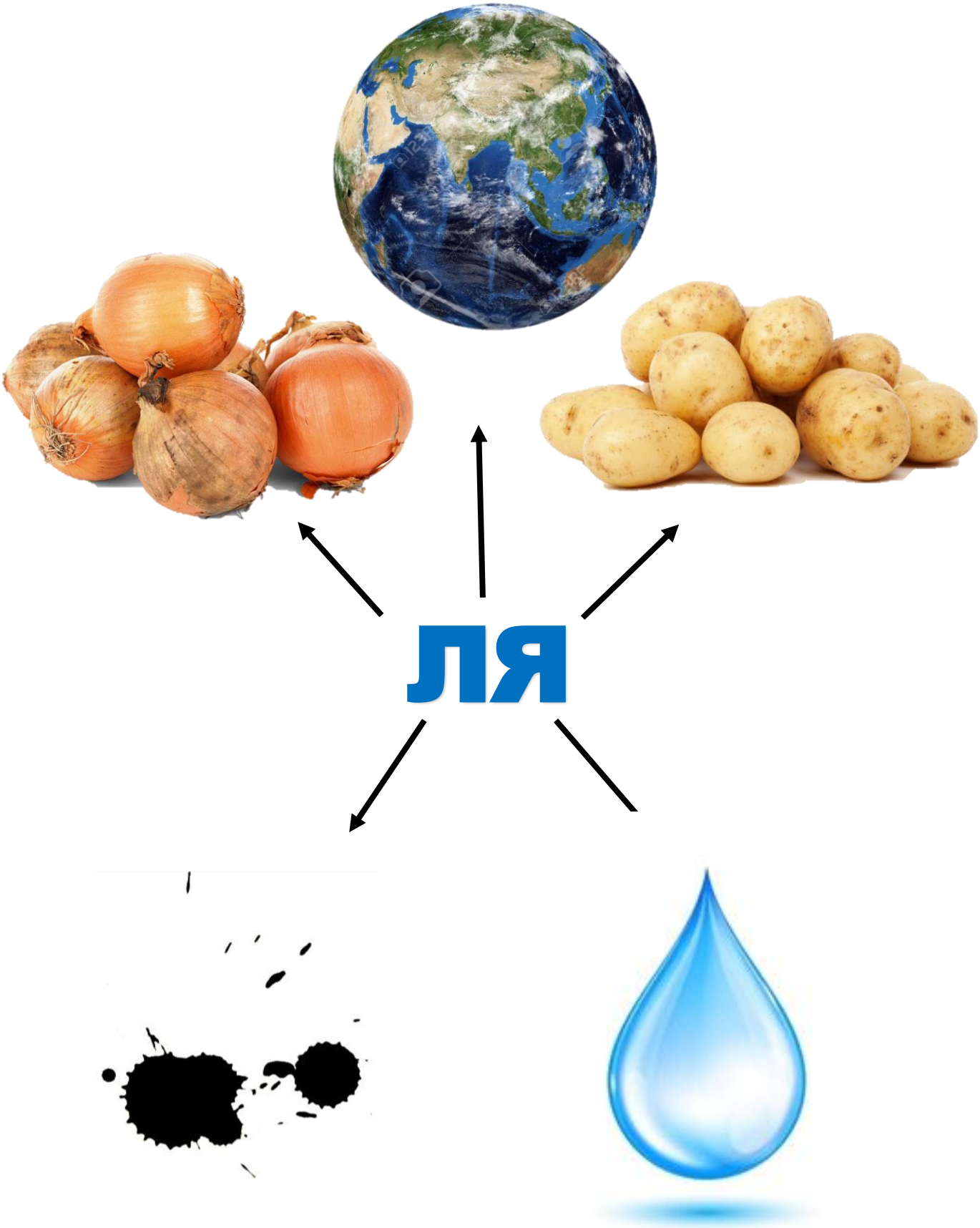
ЛЯ

Збираємо школяра до школи.
Можна брати тільки ті речі, у назвах яких є звуки [л] та [л'].

Визнач який склад у слові.

Л

ЛЬ

Визнач який склад у слові.

ЛИ

Лі

Визначай який склад у слові.

ЛА

ЛЯ

Визнач який склад у слові.

ЛО

ЛЬО

Визнач який склад у слові.

лі – лі – лі

лікоть

лі – лі – лі

лілія

лі – лі – лі

лікар

лі – лі – лі

лінійка

лі – лі – лі

літо

конва я

па то

мас к

мигда

па ниця

тю пан

Яким одним словом можна це все назвати? У яких словах [л], а в яких [л']?

Закінчи слова. Добери правильні кінцівки.

Дят

Газ

ЕЛ

ЕЛЬ

Коз

Журав

Фор

Ор

Пуд

Прочитай (повтори) чистомовки.

Лі	Лі	Лі	Лі
Лі	Лі	Лі	Лі
Лі	Лі	Лі	Лі
Все можуть королі.	**Туфлі вже малі.**	**Летять журавлі.**	**Відпочиваю у селі.**

Лі Лі Лі Лі

Лі Лі Лі Лі

Лі Лі Лі Лі

На землі лежать граблі.

В дім принесли меблі.

Жовті квіточки малі.

Білка у дуплі.

ля	ля	ля	ля
ля	ля	ля	ля
ля	ля	ля	ля
Зелена цибуля.	Біла земля.	Бігає теля.	Ось зелені поля.

ЛЮ	ЛЮ	ЛЮ	ЛЮ
ЛЮ	ЛЮ	ЛЮ	ЛЮ
ЛЮ	ЛЮ	ЛЮ	ЛЮ
Дрова колю.	Моркву сполю.	Я тварин люблю.	Супчик посолю.

АЛЬ АЛЬ АЛЬ ЕЛЬ

АЛЬ АЛЬ АЛЬ ЕЛЬ

АЛЬ АЛЬ АЛЬ ЕЛЬ

Мені купили шаль. Не шкреби емаль. Придивись у даль. Кидай у борщ щавель.

іЛЬ	**іЛЬ**	**іЛЬ**	**ЕЛЯ**
іЛЬ	**іЛЬ**	**іЛЬ**	**ЕЛЯ**
іЛЬ	**іЛЬ**	**іЛЬ**	**ЕЛЯ**
Попадемо в ціль.	**Подай сіль.**	**Солодкий кисіль.**	**У кімнаті біла стеля.**

Сканворд. Знайди у кожному рядку слово.

М	А	П	Л	А	С	Т	И	Л	і	Н
Б	О	Л	і	Я	В	і	Д	Я	С	Е
А	Р	М	А	Т	Ю	Л	Ь	П	А	Н
Б	У	Д	И	Л	Ь	Н	И	К	Н	У
У	Р	А	К	А	П	Е	Л	Ю	Х	О
С	Ь	З	О	З	У	Л	Я	Ж	і	Л
З	А	Є	С	Е	В	і	Л	Ь	Х	А

ЯКИЙ?
ЯКА?
ЯКЕ?
ЯКІ?

© Felomena.com

біле

русяве

ВОЛОССЯ

руде

чорне

ЯКЕ?

Лінивий

Теплі

Олімпійські

Липкий

Кислі

Ліве

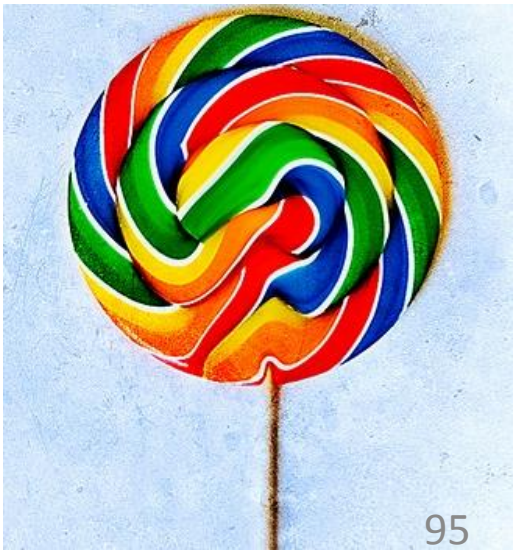

ЯКОЇ ВОНИ форми?

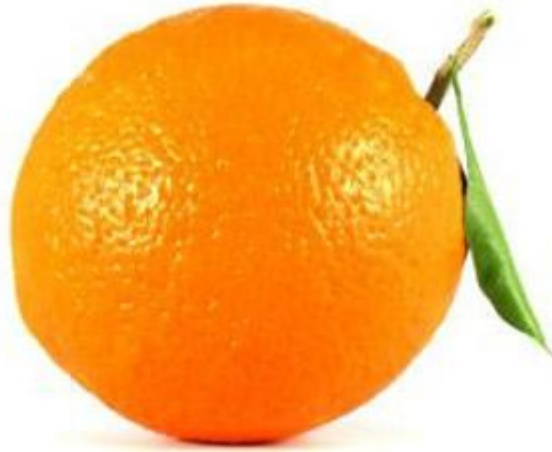

Л І С

Л І С О В И К

П Р О Л І С О К

У З Л І С С Я

Л І С Н И К

х о л о д

х о л о д н о

х о л о д н и й

х о л о д н е ч а

х о л о д о к

о х о л о д и т и

х о л о д и л ь н и к

Вправа «Буквоїд». Яких літер не вистачає у кожному слові?

Б Л Й Н

к с л

к л ж

т л п н

Г Л В Н

Зміни виділене слово, слідкуючи за схемою.

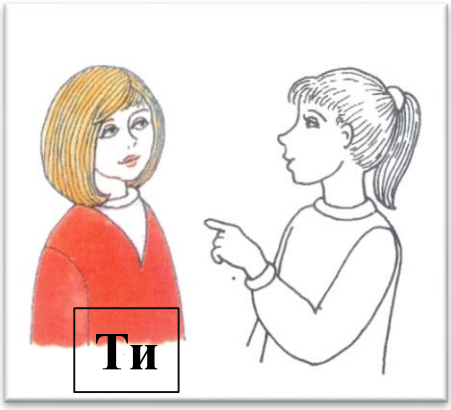

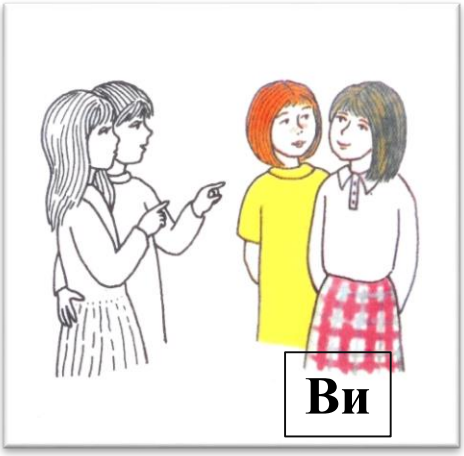

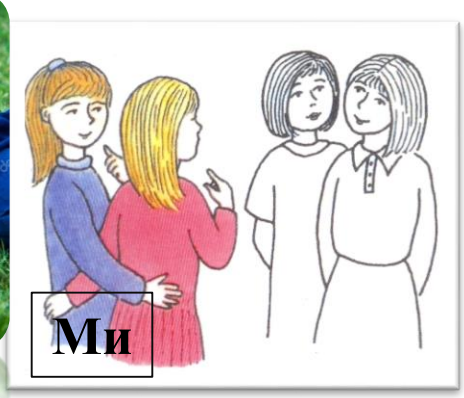

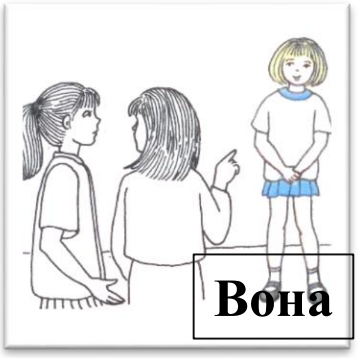

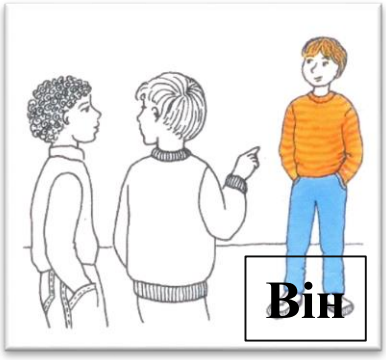

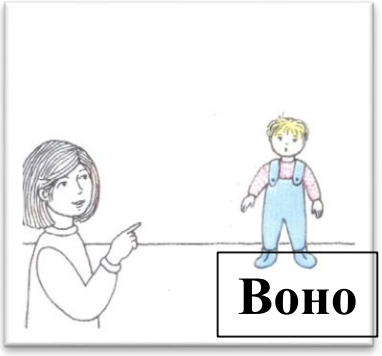

Зміни виділене слово, слідкуючи за схемою.

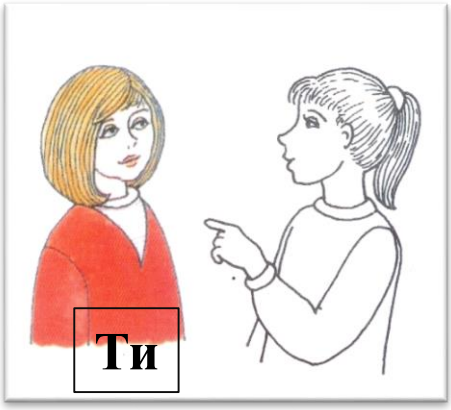

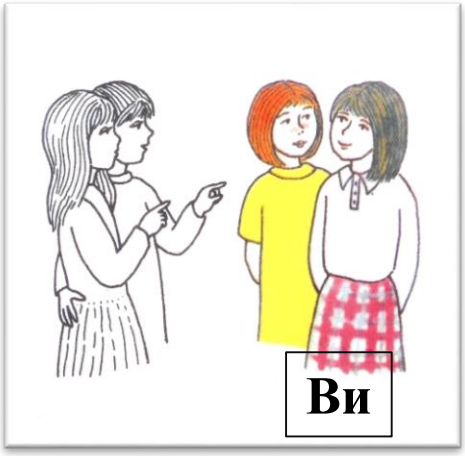

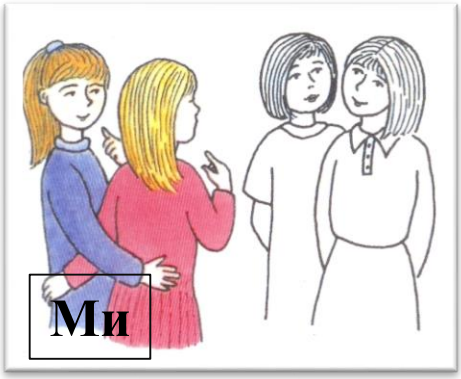

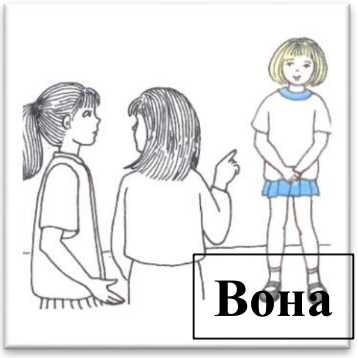

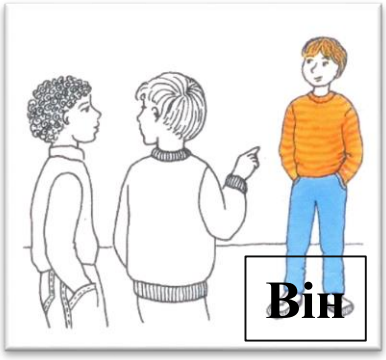

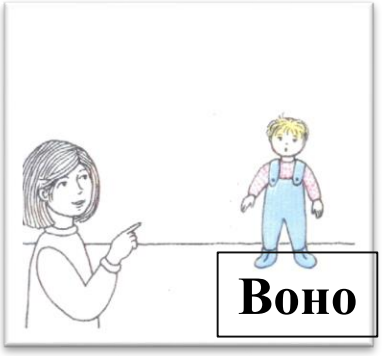

Назви дитинчат кожної тварини.

у

в

у

у

y

y

y

y

Світлана малювала

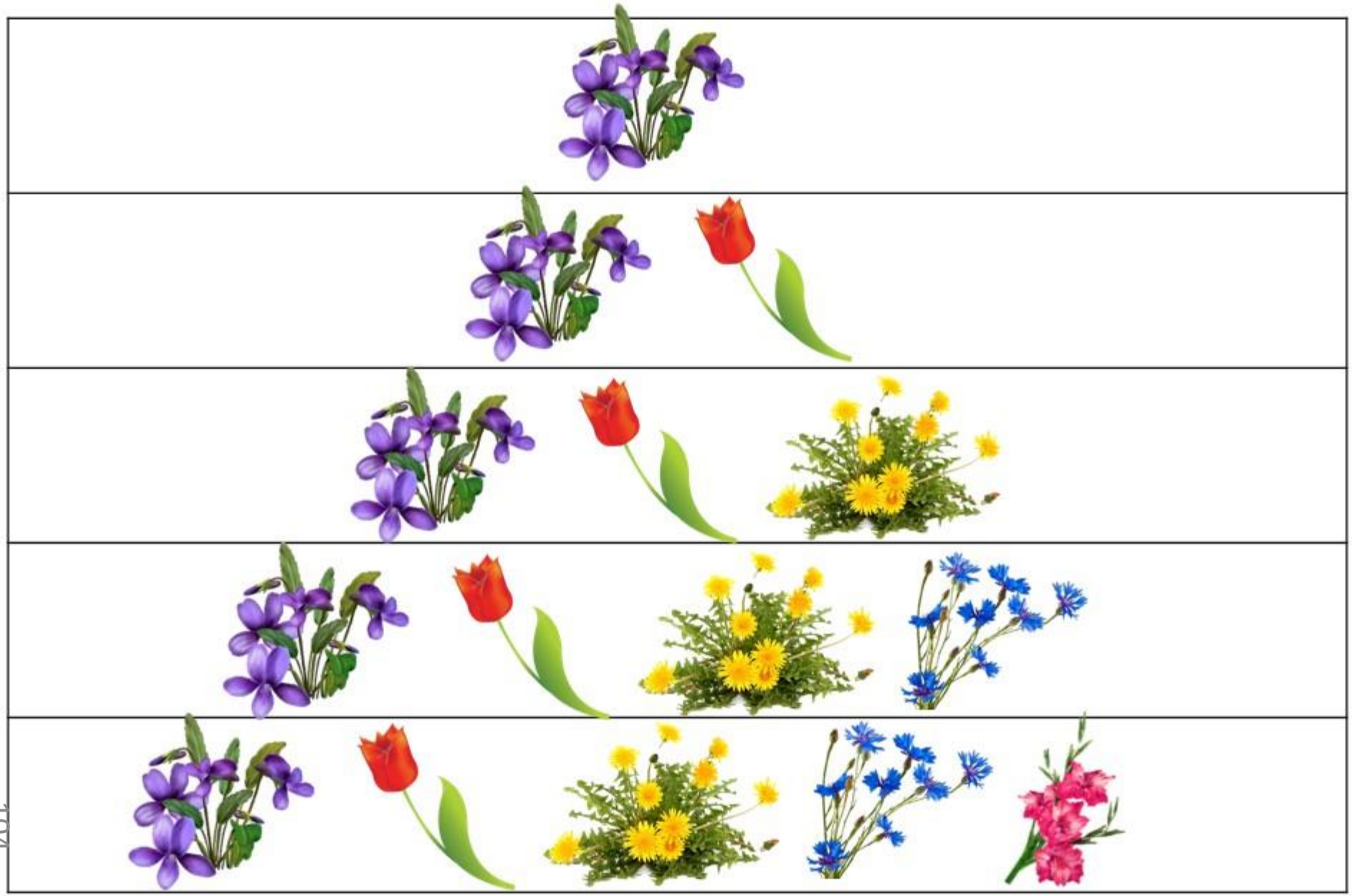

Прочитай (повтори) речення.

Навесні танули бурульки.

В Аліси стильне пальто.

Мама дає Льоні льодяникии від кашлю.

У клітці була зозуля.

Щиголь клював насіння.

Гліб одягнув пальто.

Джміль літав навколо лілії.

На галявину вийшли ельфи.

Людмила посадила білі фіалки.

Попелюшка поспішала на бал.

Після дощу на асфальті стали калюжі.

Під вільхою розцвіла кульбабка.

Наталя приготувала солянку.

Емілія лягла на ліжко.

У неділю поміняють постільну білизну.

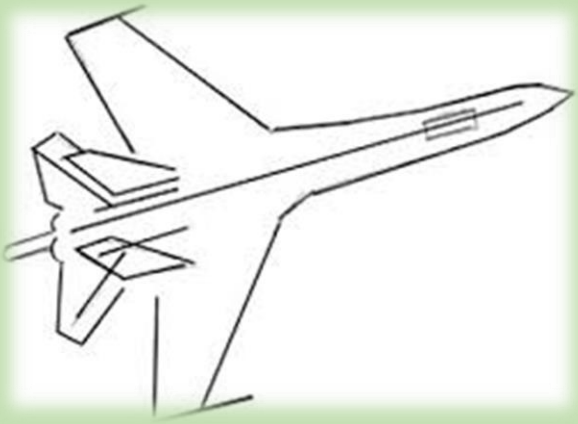

Віталій в альбомі намалював літак.

Квіткова сторінка. Розглянь зображення. Чого не вистачає у кожному віконечку щоб вони були однаковими?

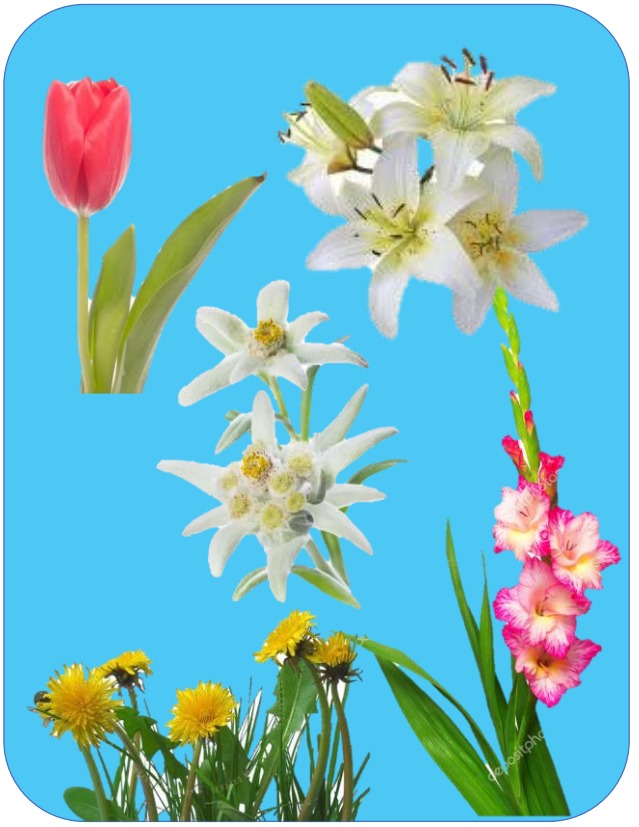

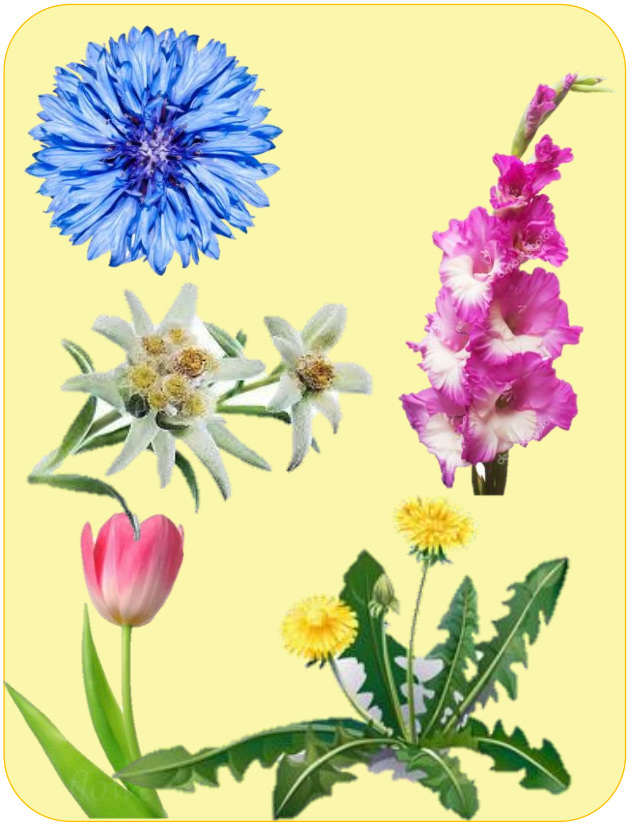

Літом ластівка літає.

Ластів'ят своїх навчає.

«Не лінуйтесь ластів'ята,
Вчіться літечком літати.

Бо як літо відлітує,

Ми за море помандруєм».

Літом ластівка літає
Ластів'ят своїх навчає
«Не лінуйтесь ластів'ята,
Вчіться високо літати.
Бо як літо відлітує,
Ми за море помандруєм».

Г. Чубач

Лис малий і більший лис

По гриби ходили в ліс.

Заздрить білка в лісі лису -

Лис лисички ніс із лісу.

Лис малий і більший лис
По гриби ходили в ліс.
Заздрить білка в лісі лису –
Лис лисички ніс із лісу.

3 000 000

1 000 000

Три мільйони лимонів
Для мільйона хамелеонів.

Олексій футбол любив,
головою гол забив.

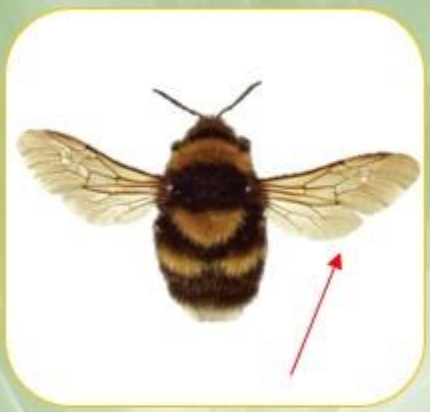

До лісу ельфи прибули,
Для білки жолудь принесли,
Джмелю крило полікували,
Із соловейком заспівали.

Літо. У небі літають . Біля липи дідусь поставив . На гойдалці гойдаються Алла і Олексій. Потім буде полоти , а поливатиме квіти: , , . Бо літо виявилось спекотне. А бабуся тим часом готує онукам.

Вправа «Плутанина». Прочитай (послухай речення. Що ти зрозумів/зрозуміла? Чи пов'язані ці речення за змістом? Скільки текстів тут зашифровано? Який перший текст? Який другий?.

Наближався обід. У лебедів короткі лапи. Мама приготувала салат, голубці та зварила густий кисіль. Коли у цих птахів з'являються лебедята, то про пташенят турбуються батьки разом – лебідь і лебідка. Скоро прийшли голодні Олег і Соломія.

ПЛА	ПЛО	ПЛЕ
БЛА	БЛИ	БЛО
ФЛА	ФЛО	ФЛЕ
ГЛА	ГЛО	ГЛЕ

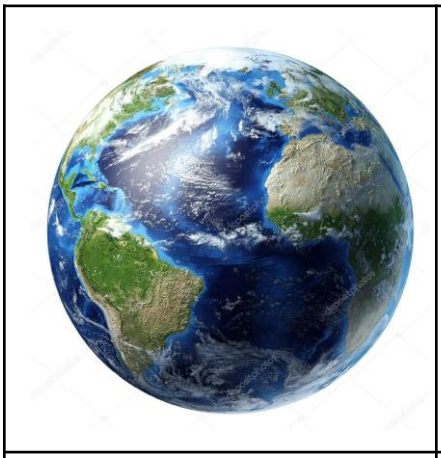

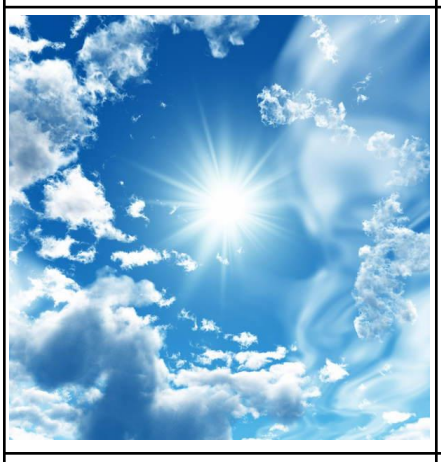

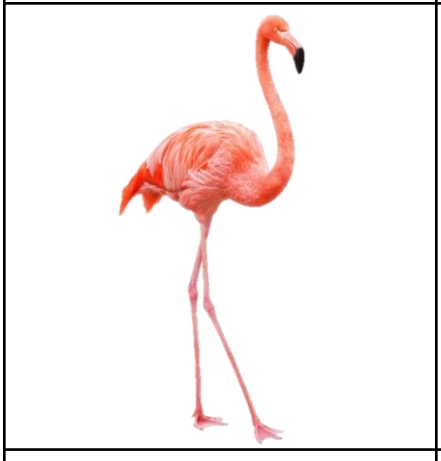

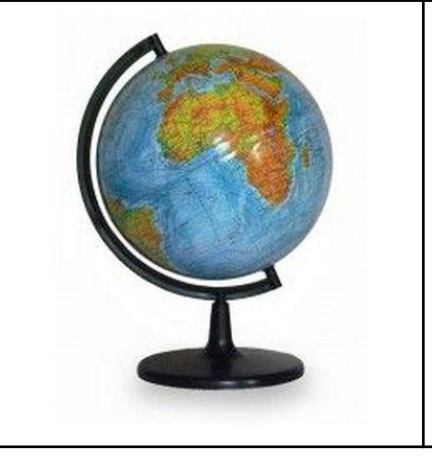

Л
ЛА
ЛАТКА

Л
ЛО
ЛОПУХ

Л
ЛУ
ЛУПА

Л
ЛА
ЛАНЦЮГ

Л
ЛО
ЛОЖКА

Л
ЛА
ЛУСКА

Л
ЛА
ЛАВАНДА

Л
ЛС
ЛОКШИНА

Л
ЛА
ЛУШПАЙКИ

Л
ЛЕ
ЛЕЗО

Л
ЛИ
ЛИПА

Л
Лі
ЛіТО

Л
ЛЕ
ЛЕВЕНЯ

Л
ЛИ
ЛИЦЕ

Л
Лі
ЛіЛЕЯ

Л
ЛЕ
ЛЕОПАРД

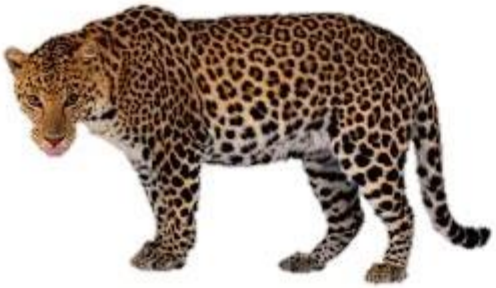

Л
ЛИ
ЛИМОН

Л
Лі
ЛіТЕРИ

Λ'

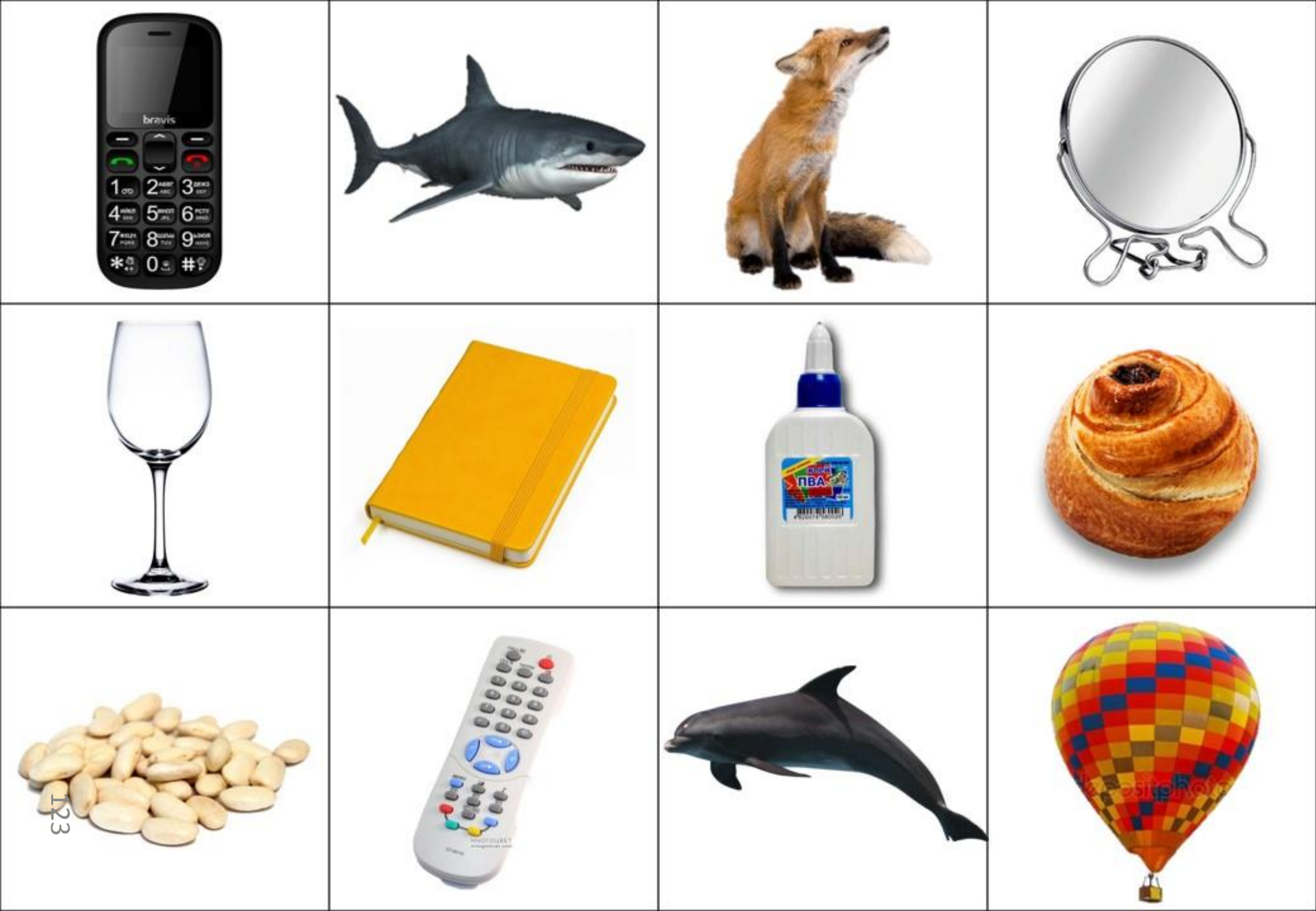
bravis
ПВА

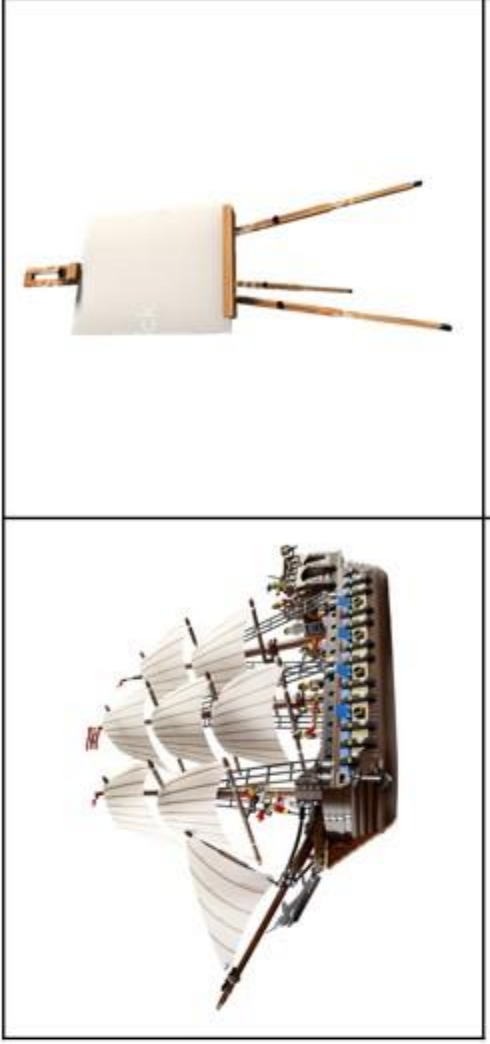

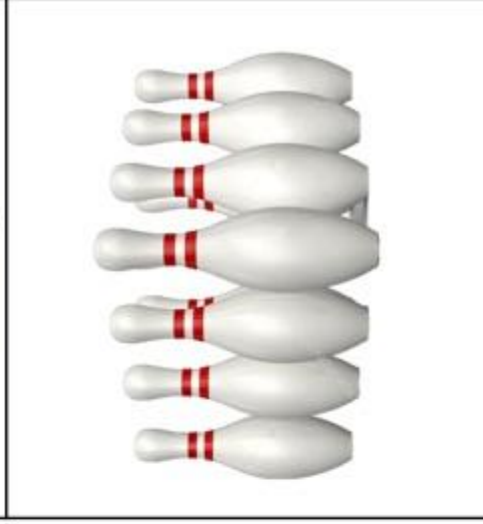

ЦИБУЛЯ

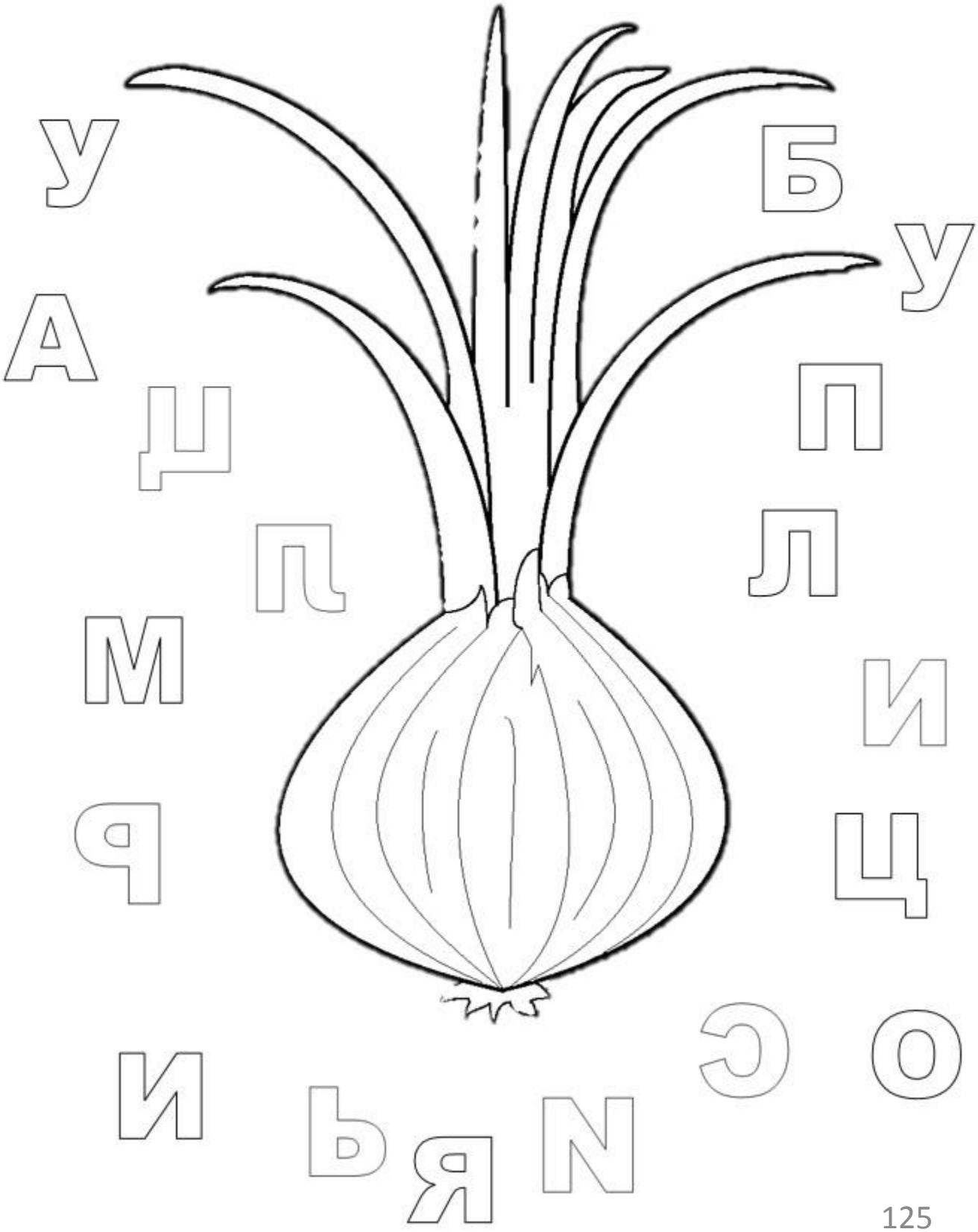

КАРТОПЛЯ

ЛИМОН

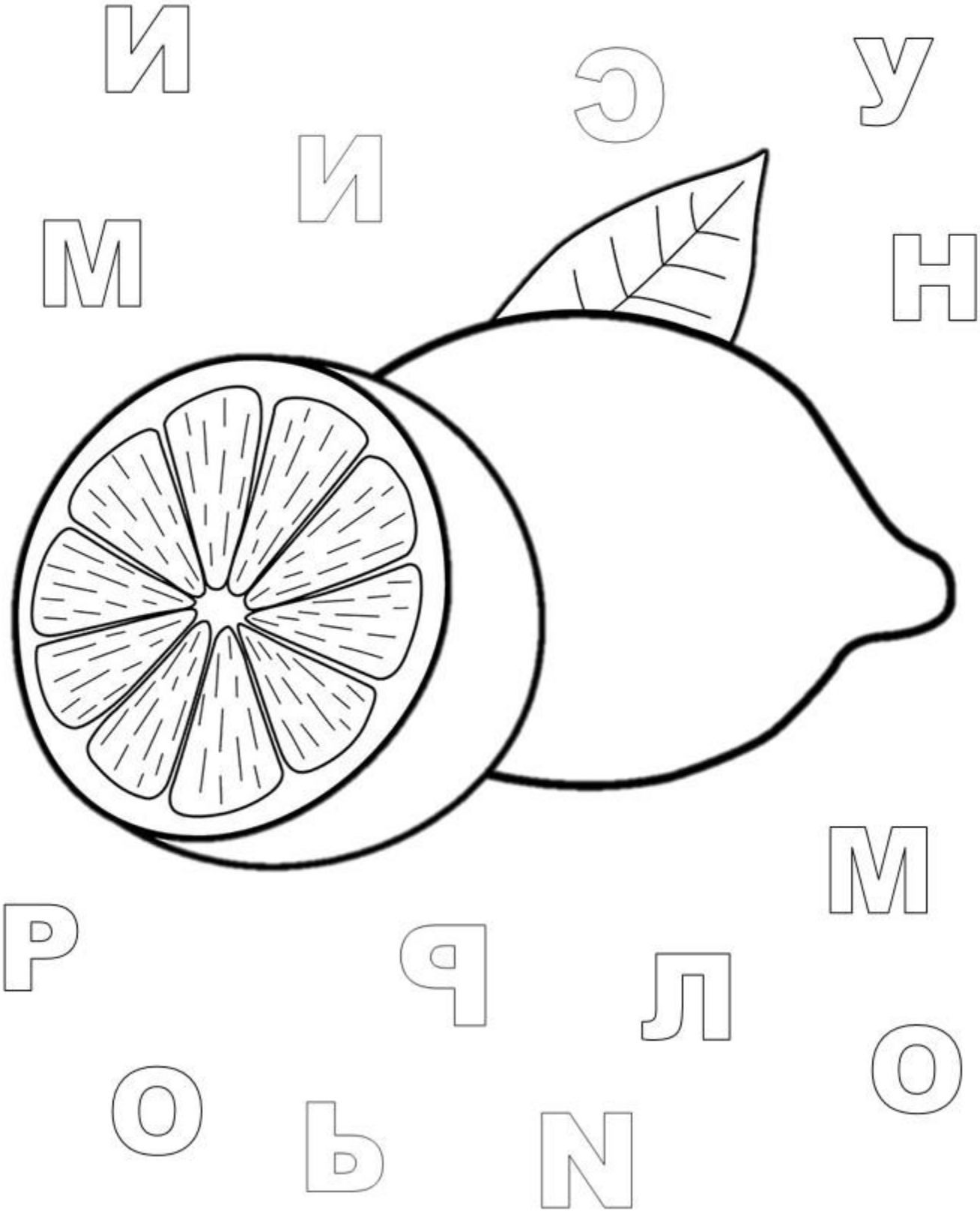

ВЕЛОСИПЕД

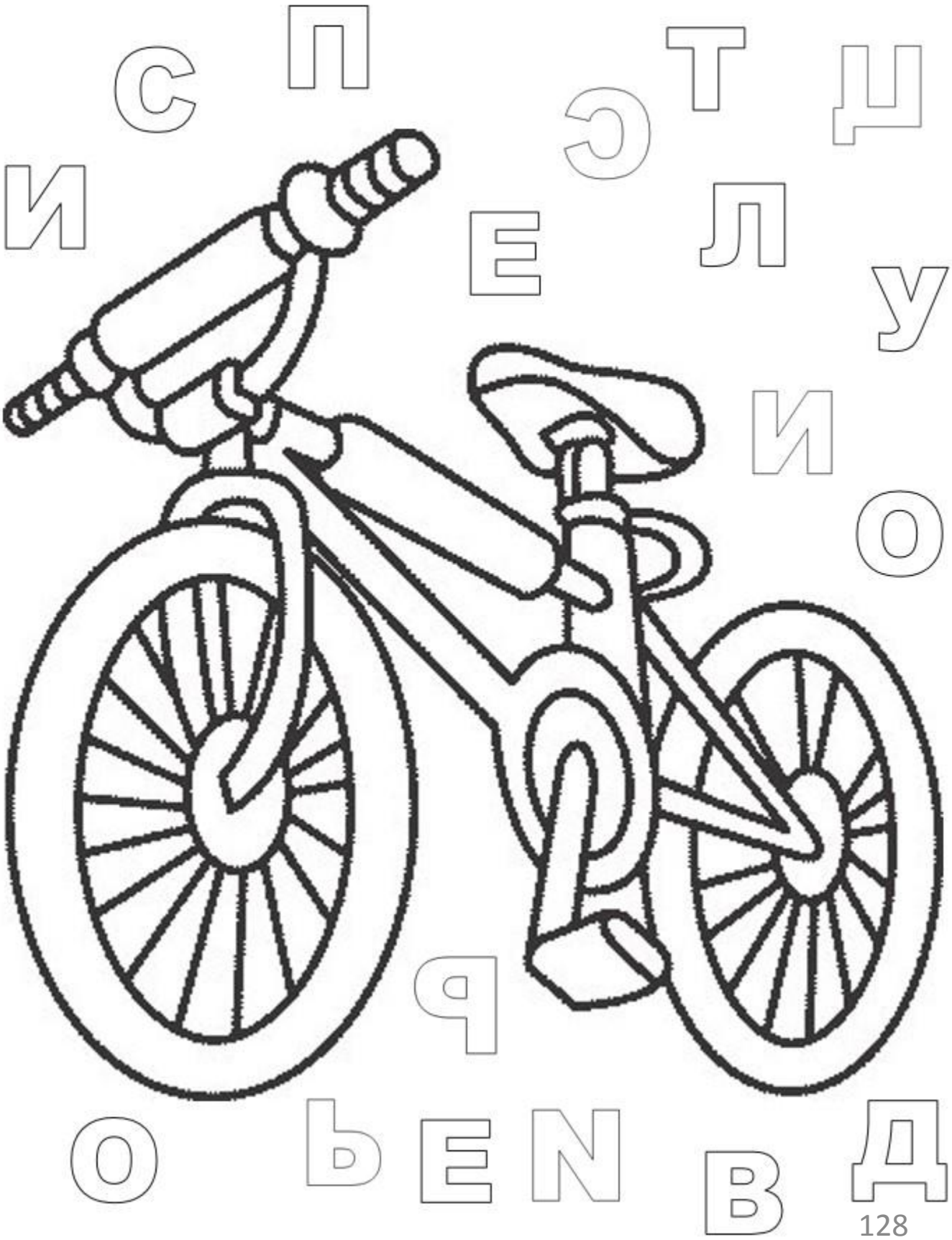

БІЛКА

МАЛИНА

ДЕЛЬФіН

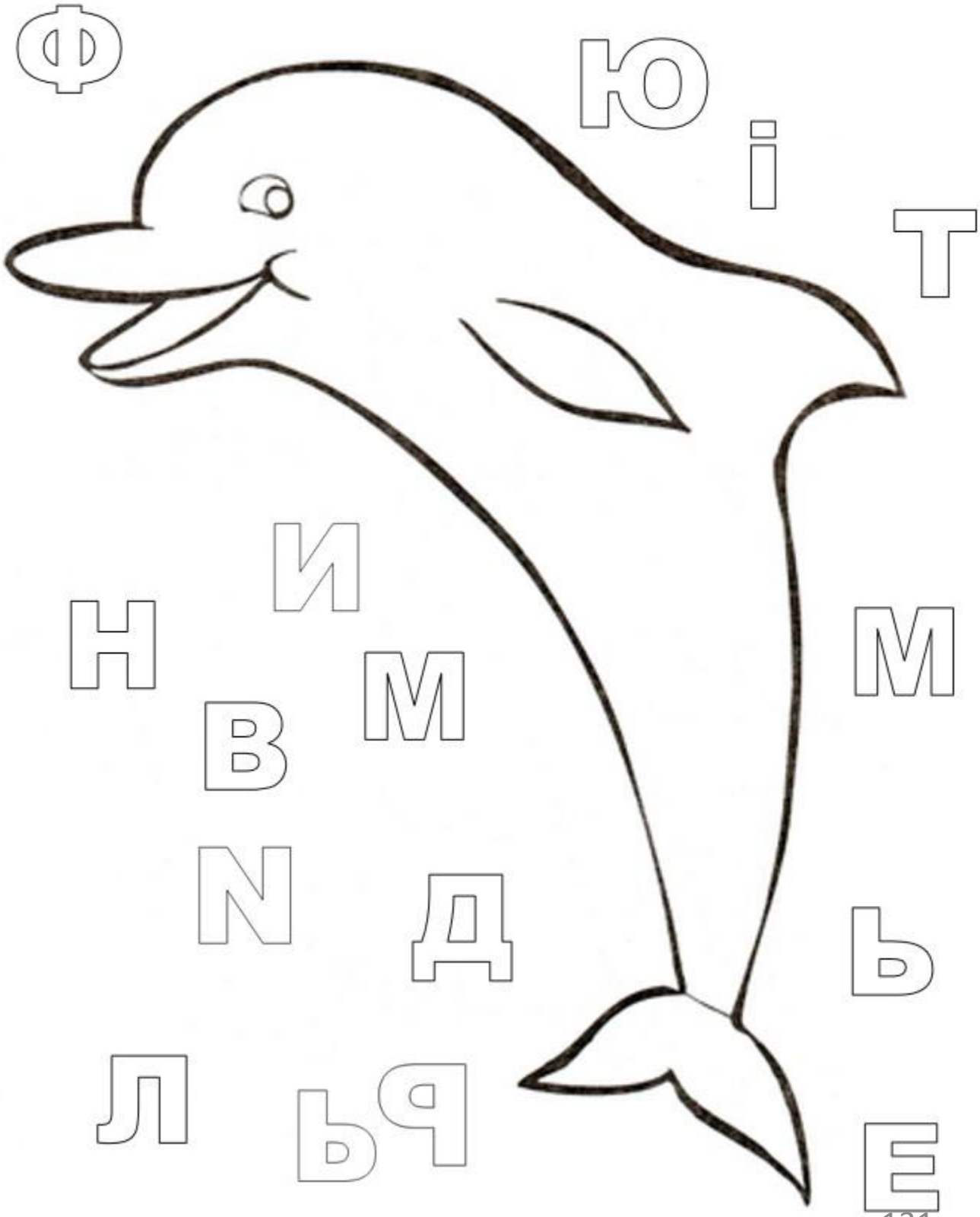

ДЯТЕЛ

ЛЕВ

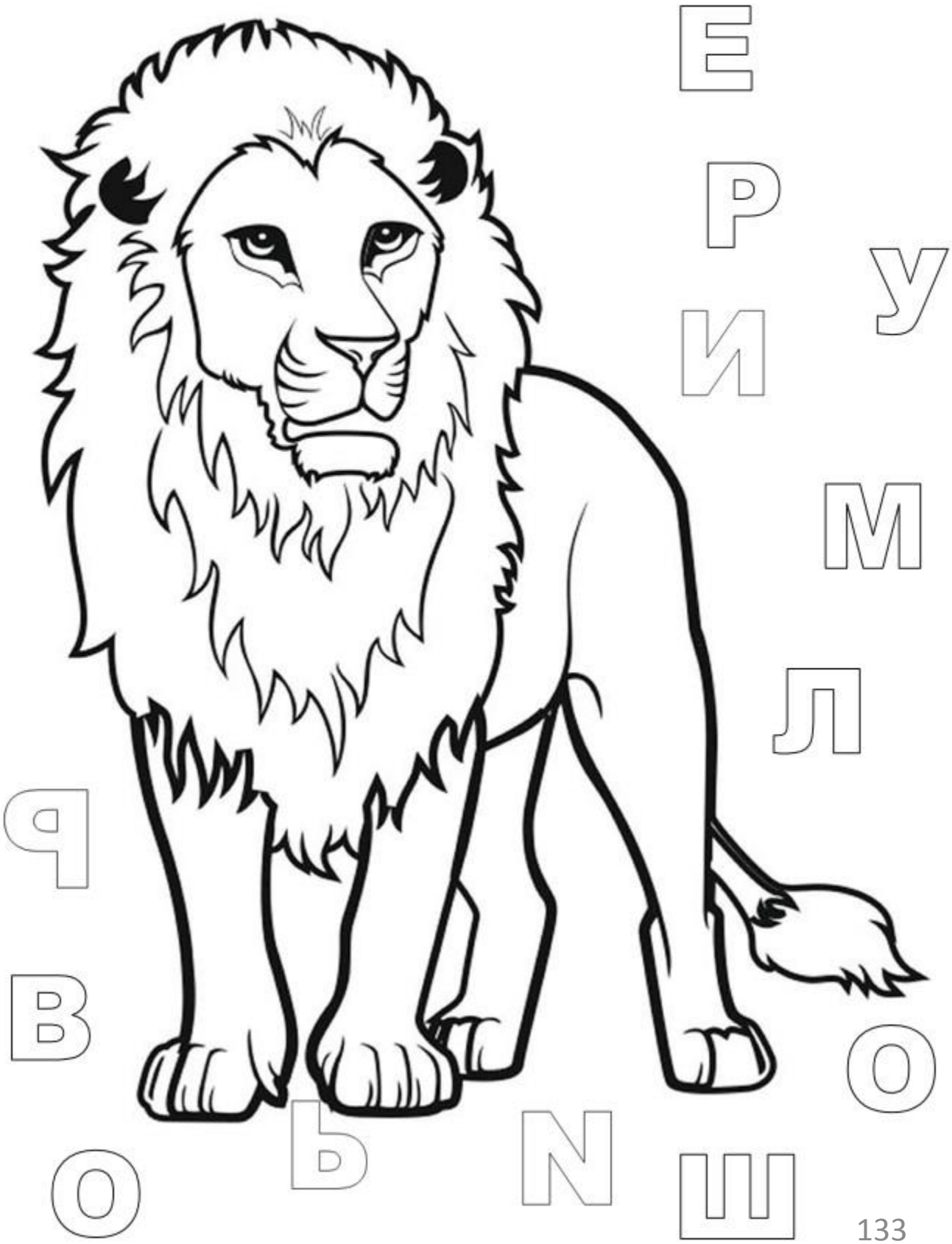

МЕТЕЛИК

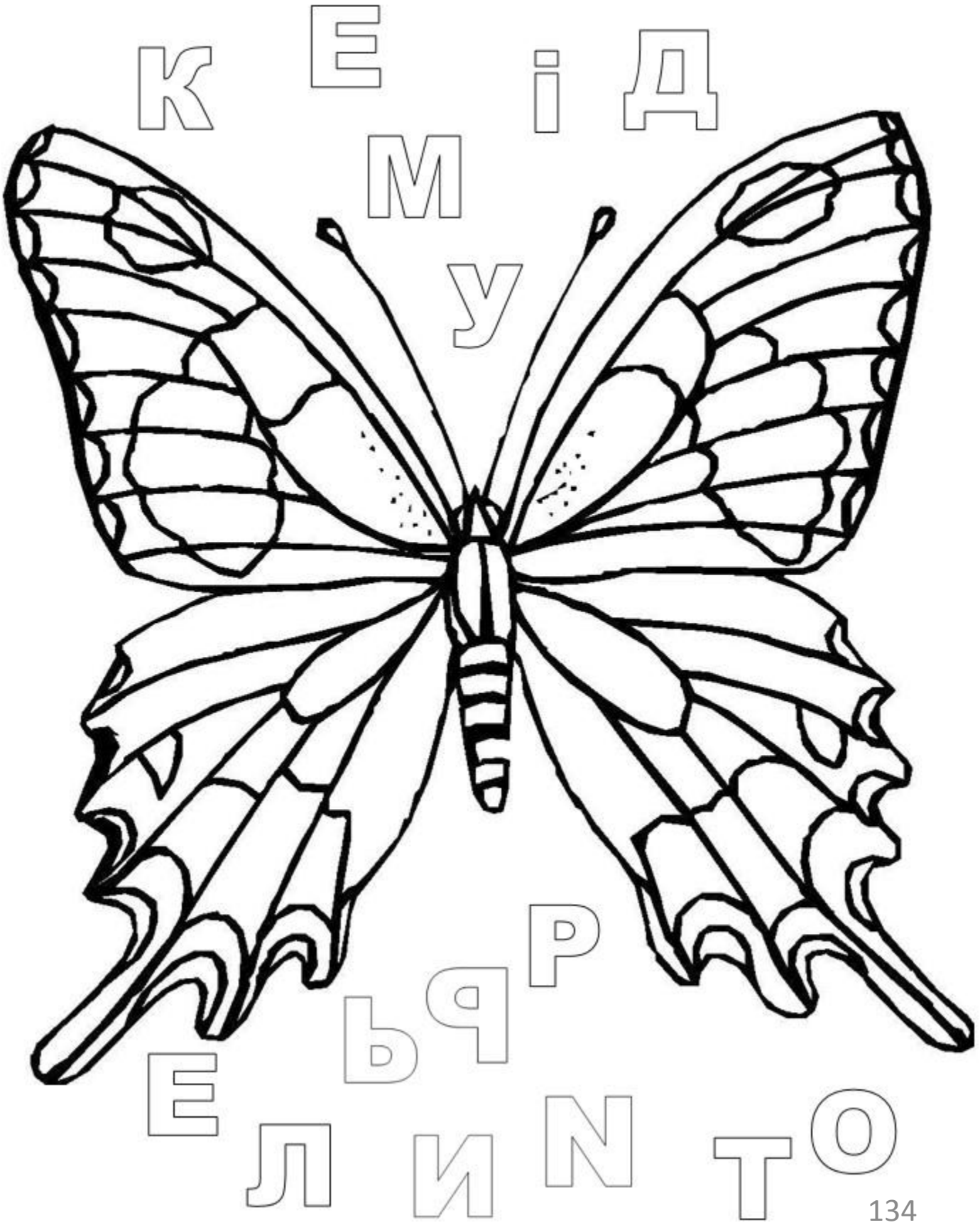

ГЛЕЧИК

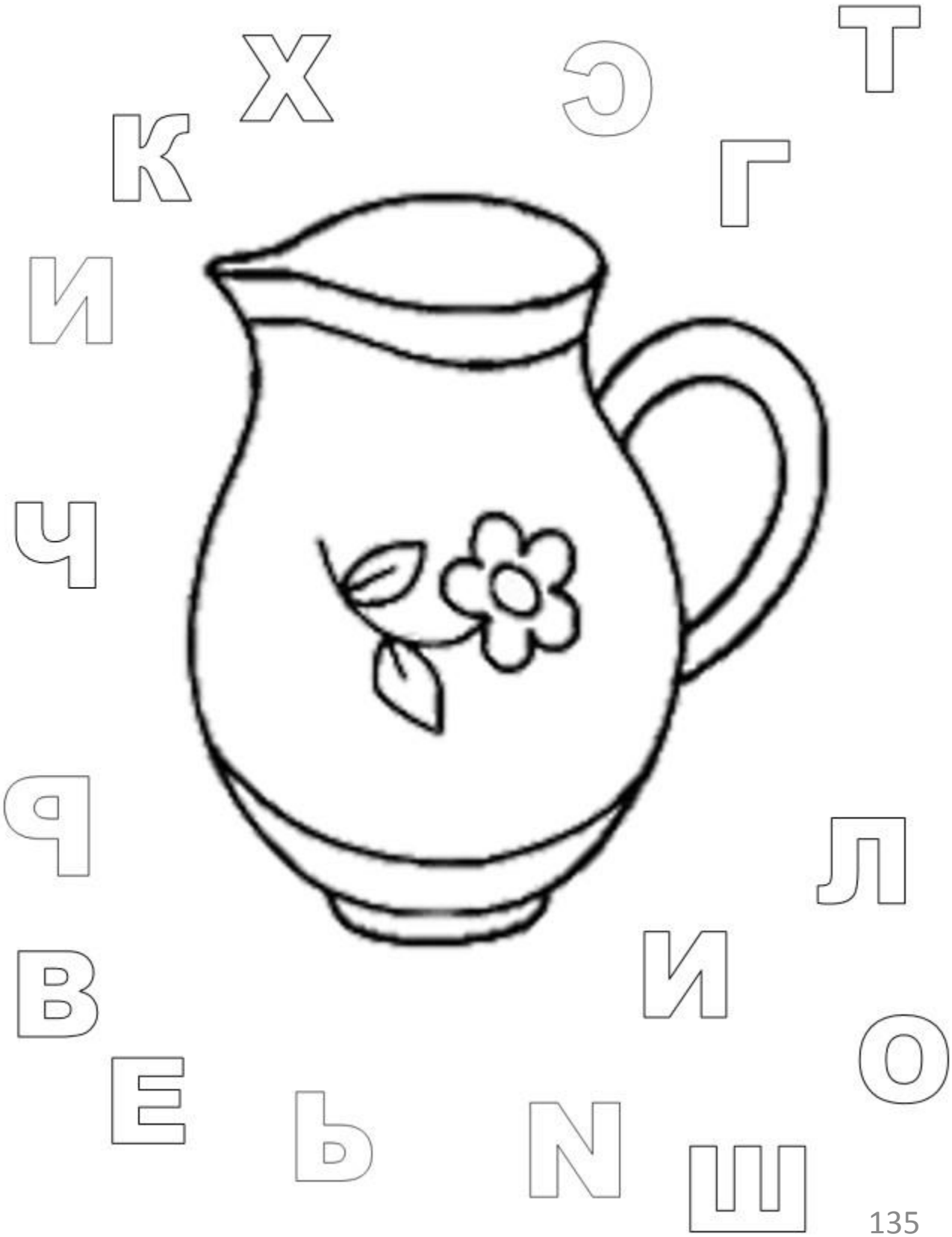

АКУЛА

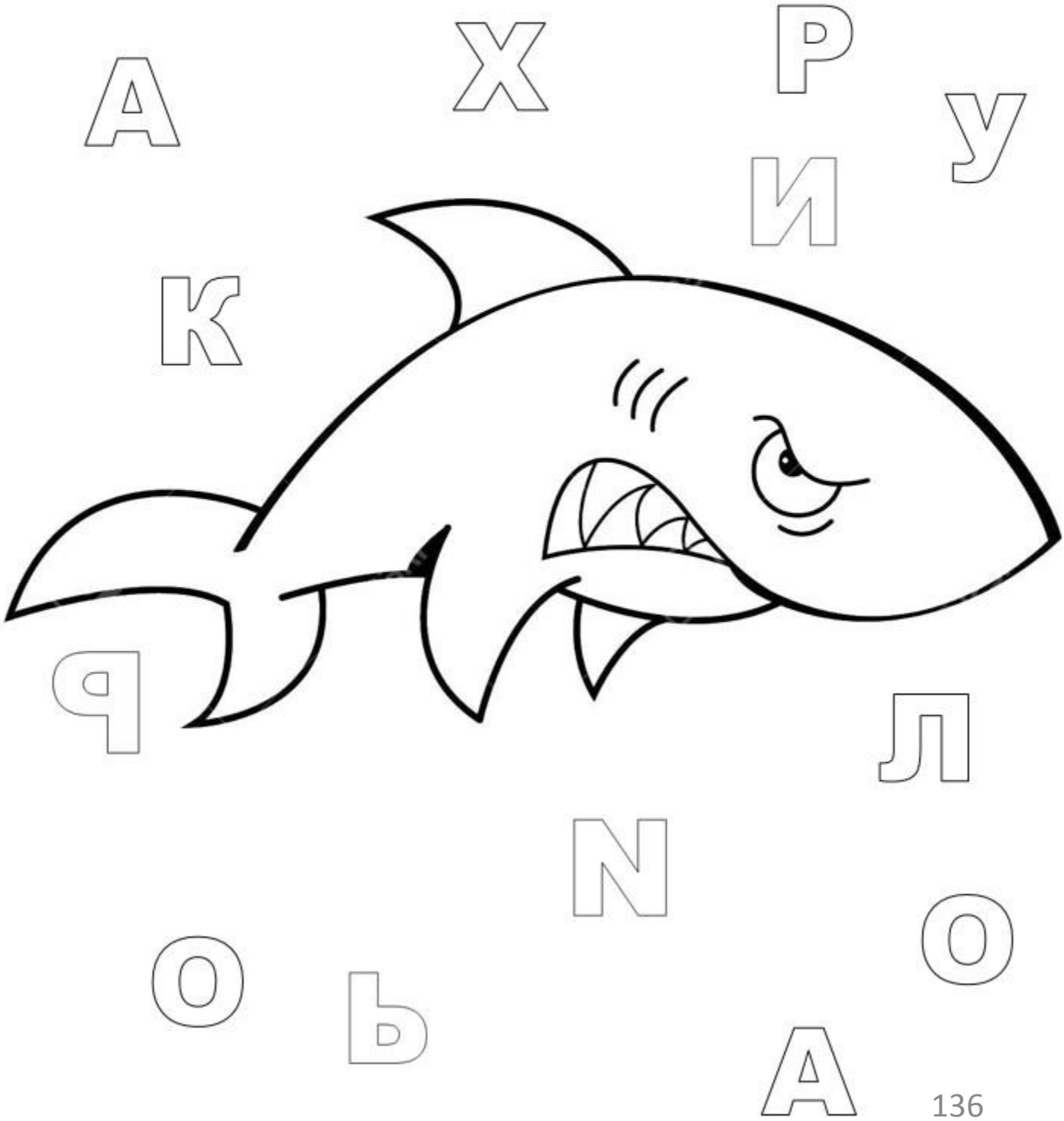

СВіТЛОФОР

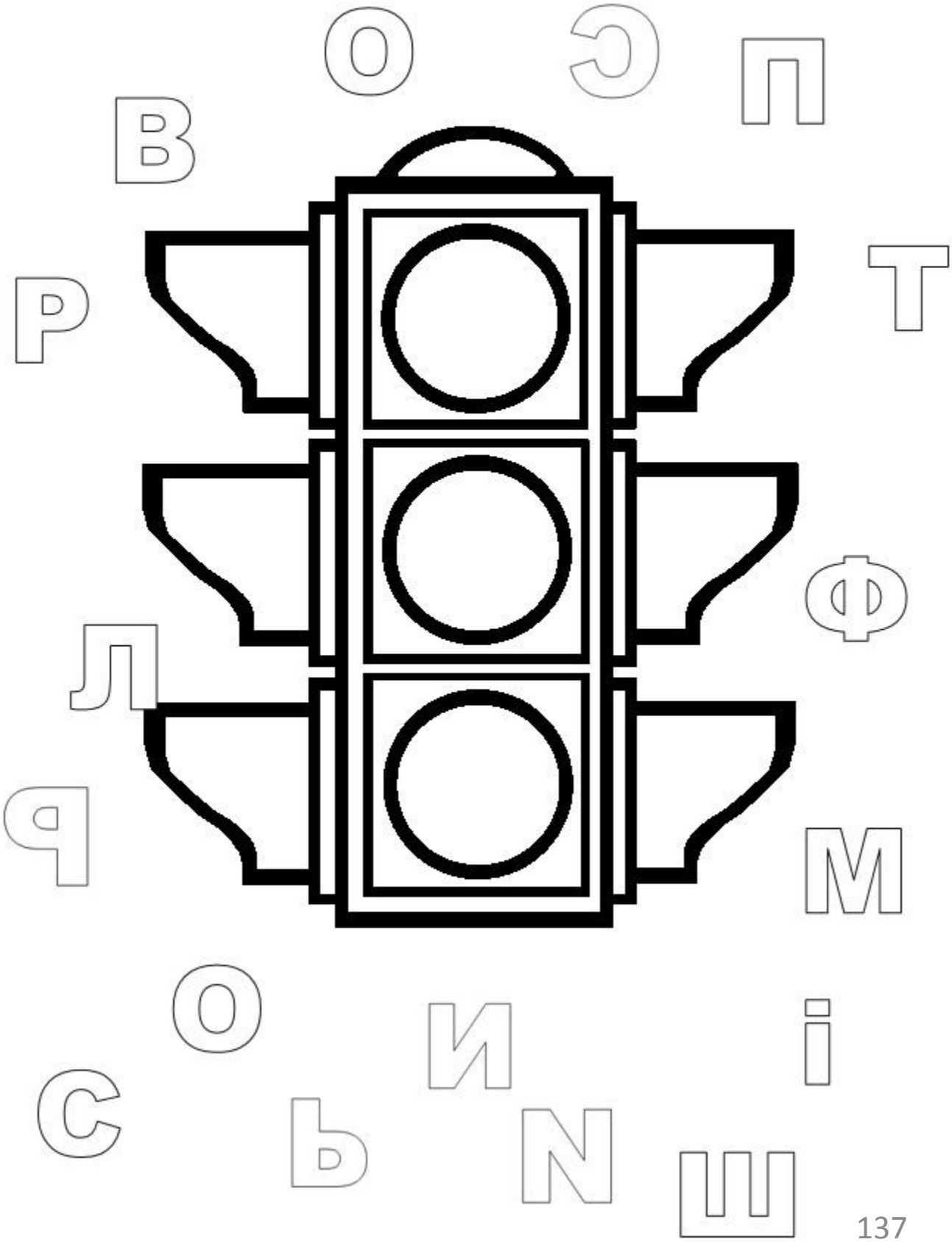

ЯБЛУКО

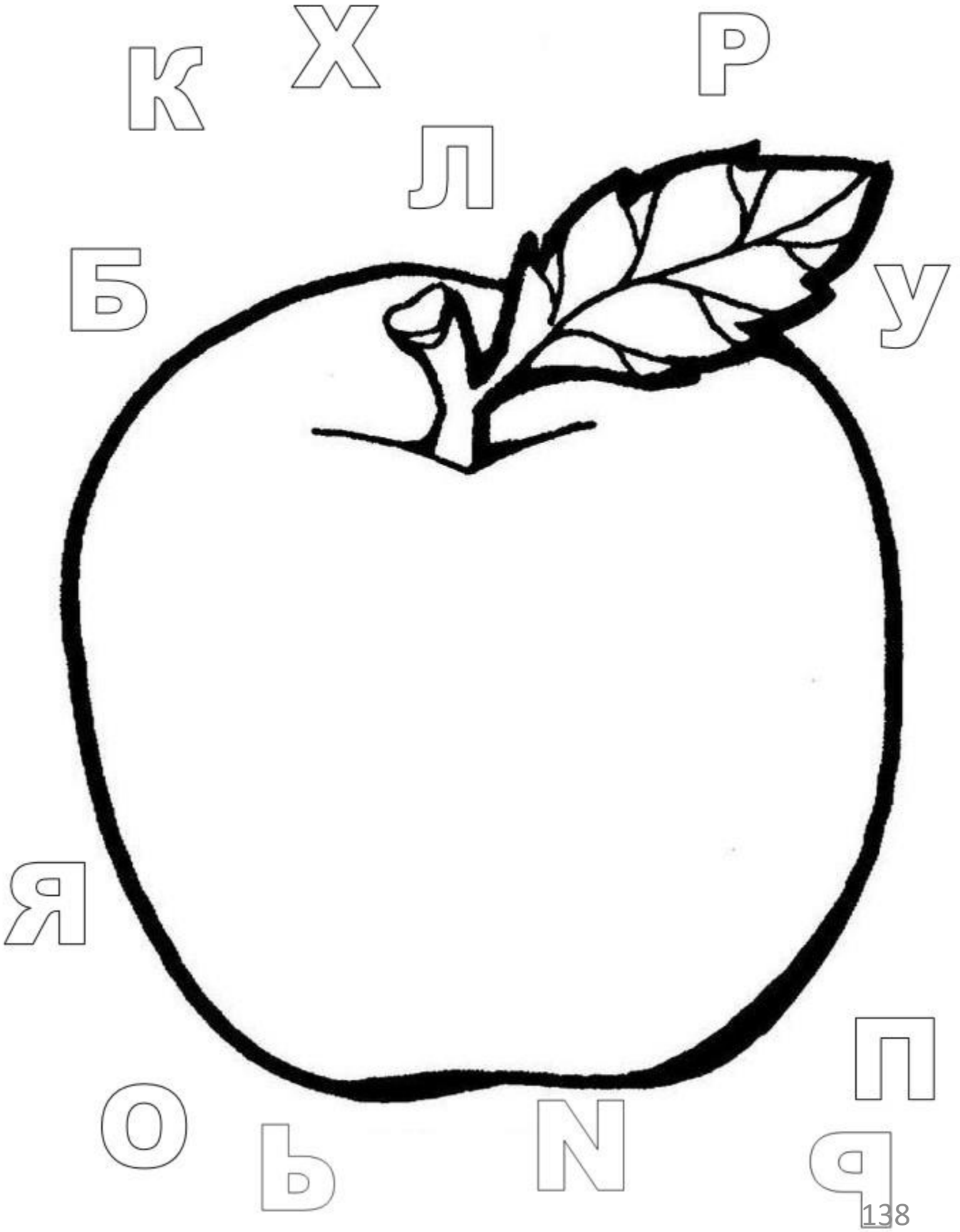
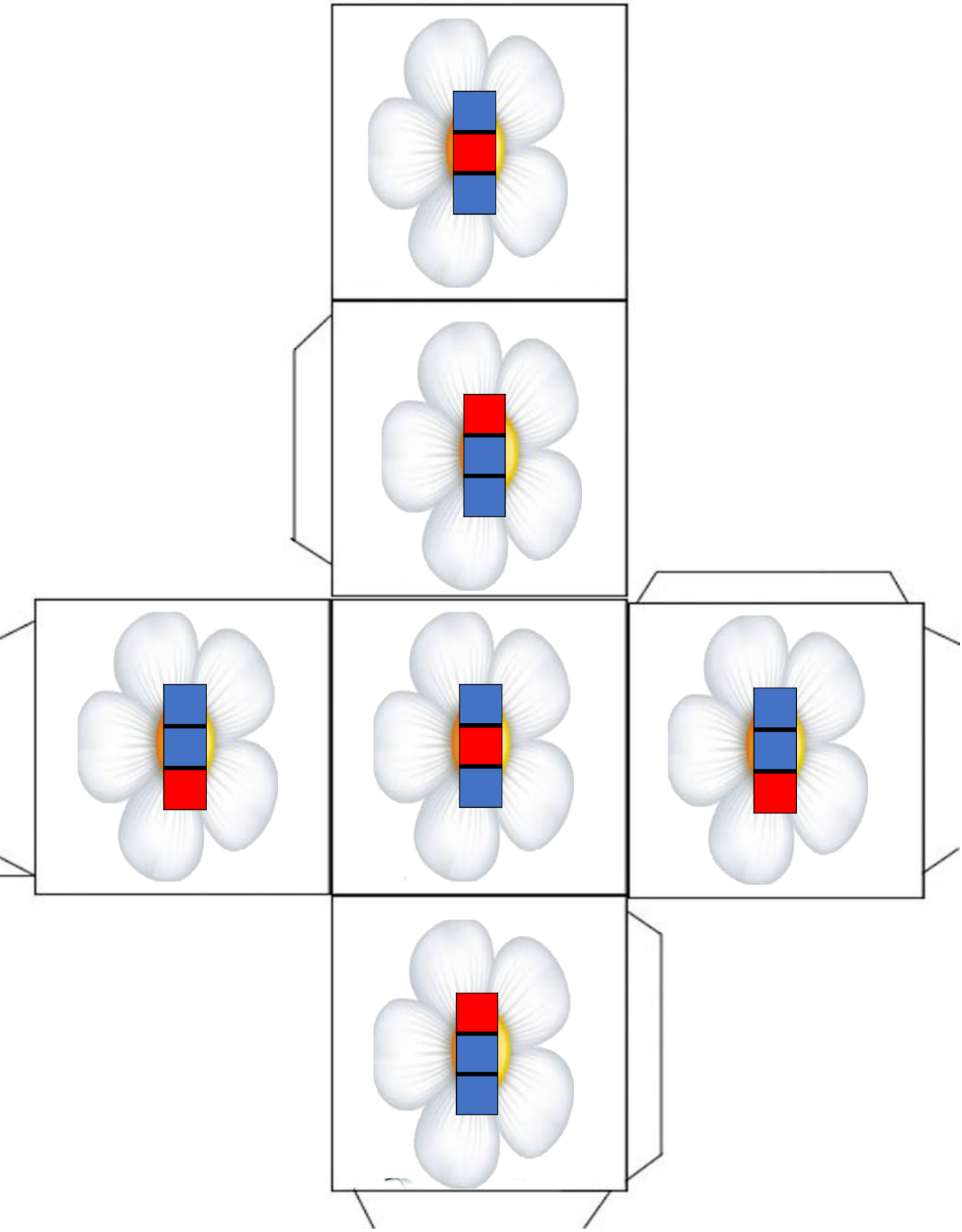
ПЛАТТЯ